

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรรณิการ์ เจิมเทียนชัย และคณะ. "กระบวนการให้ความรู้ด้านสุขภาพ" ใน รายงานการสัมมนาเรื่องการให้ความรู้เพื่อการดูแลตนเอง ณ โรงพยาบาล ศูนย์ชลบุรี, หน้า 77-78. 2527. (อัครสำเนา).
- คณะกรรมการส่งเสริมประสานงานและเยาวชนแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนงานส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์การส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, 2526.
- เคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทย, สมาคม. ครอบครัวสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยกิจการพิมพ์, 2524.
- จริยวัตร คมพยัคฆ์ และ อุกม คมพยัคฆ์. อนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. มัชฌิมวิทยาลัย. คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ฉลองวัชร อินทรีย์. ตำราวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ หลักและทฤษฎีของการเจริญเติบโตของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.
- เจดีย์ว บุรีภักดิ์ และคณะ. "พอ" ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการ เรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช,
2522.

นวลศิริ เปาโรหิตย์, จันทมาศ ชื่นบุญ และ อรทัย ชื่นมนุษย์. จิตวิทยาพัฒนาการ.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ครูสภา, 2515.

นิลาวรรณ ทวีกันต์ และคณะ. "ศิลปการให้ความรู้ด้านสุขภาพ" ใน รายงานการ
สัมมนาเรื่องการให้ความรู้เพื่อการดูแลตนเอง ณ โรงพยาบาลศูนย์ชมนรี.
หน้า 206, 2527. (อัครสำเนา).

ประคอง กรรณสุต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
เจริญผลการพิมพ์, 2525.

ปิยนาด บุณนาค และ มรรยาท กิจสุวรรณ. การวิเคราะห์ค่านิยมและบรรทัดฐาน
ของสังคมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2394) ระบบ
เครือญาติ การแต่งงานและครอบครัว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ผู้อาสาสมัครและช่วยการศึกษา, สมาคม. วันพ่อนแห่งชาติปี 2525. กรุงเทพ-
มหานคร: โรงพิมพ์ระพีชนา, 2525.

ฝน แสงสิงแก้ว. "ความผูกพันรักใคร่ในครอบครัว." ชีวิตและงานของ
ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว. ม.ป.ท., 2524.

ทยอม อิงคตานุวัฒน์. จิตเวชเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โครง-
การทำราศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล,
2521.

_____. จิตวิทยาพัฒนาการเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์
การพิมพ์, 2522.

พรพนทิพย์ ศิริวรรณมุขย์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, คณะ. มหาวิทยาลัยมหิดล. ทารกแรกเกิด.
กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2525.

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย. คณะศึกษาศาสตร์. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพ-
มหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.

ลลิตา สีดา. การวางแผนเรื่องการดูแลผู้ป่วย. กรุงเทพมหานคร: กองการ-
พยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, 2514.

ละออง เพ็ชรภรณ์ และ ทวี ยงใจยุทธ. สรีรวิทยา และการพยาบาลมารดา
ในระยะหลังคลอด. กรุงเทพมหานคร: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2521.

รวารุช สุมาวงศ์. คู่มือการฝากครรภ์และการคลอด. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพ-
มหานคร: คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล,
2522.

วันทนี วาลิกะสิน. ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เรือนอักษร, 2524.

สาธารณสุข, กระทรวง. กองงานวิทยาลัยพยาบาล. การพยาบาลสูติ-นรีเวชศาสตร์.
กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์, 2527.

____. "การเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมมารดา" ใน รายงานการสัมมนา ณ โรงแรม
ฮอติเคย์อินน์ ทัยยา. 2522.

สุพิศรา สุภาพ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนา-
พานิช, 2525.

อุ้นตา นพคุณ. การศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์,
2522.

บทความ

เกียรติวรณ อมาตยกุล. "การศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อการพัฒนาการ
ทรัพยากรมนุษย์." วารสารครุศาสตร์ 2 (กรกฎาคม 2525): 111-112.

ณ สงสิงแก้ว. "สุขภาพจิตของหญิงมีครรภ์และเด็กในระยะคลอด." วารสาร
สมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย ฉบับพิเศษรวม 12, ฉ.3-4
(กรกฎาคม-ตุลาคม 2510): 107-108.

พาทินี สุขะเนนย์. "การสอนสุขภาพอนามัย : เป็นบทบาทสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งใน
การเป็นพยาบาล." วารสารพยาบาล ปีที่ 21 ฉ.6 (เมษายน
2525): 96-97.

เพ็ญแข สิมศิลา และ วันเพ็ญ บุญประกอบ. "จิตบำบัดครอบครัวในจิตเวชเด็ก."
วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 21 (เมษายน-มิถุนายน
2519): 141-142.

มติชนสุดสัปดาห์ 6 (วันอาทิตย์ ที่ 16-20 มกราคม 2526): 4.

สุภา มาลากุล ณ อยุธยา. "การศึกษาค้นคว้าเรื่องการเลี้ยงดูเด็ก อายุ 1-5 ปี
ในวัฒนธรรมไทย." วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2
(กรกฎาคม 2501): 1-70.

เสนอ อินทรสุขศรี. "เลี้ยงดูใหม่สุขภาพจิต." วารสารแม่และเด็ก 3 ฉ.26
(พฤศจิกายน 2522): 71.

อรุณ เนทรศิริ. "เพื่อทารกเกิดใหม่." วารสารสุขภาพ ปีที่ 6 เล่มที่ 7
(เมษายน 2521): 115-120.

อัมพร โอตระกูล. "สุขภาพจิตผู้รับบริการศูนย์สุขภาพจิต." วารสารสมาคม
จิตแพทย์แห่งประเทศไทย 23 (มิถุนายน 2521): 147.

เอกสารงานวิจัยและอื่น ๆ

นภาพร หะวานนท์. "ผลของการออกไปทำงานนอกบ้านของภรรยาที่มีต่อความ
สัมพันธ์ในครอบครัว." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

นวลตา วันเพ็ญ. "การศึกษาเปรียบเทียบผลการสอน เรื่อง อาการและการ
ปฏิบัติตนสำหรับผู้ป่วยที่มีอาการปวดหลัง." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร-
มหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์) ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
โรงพยาบาลรามาธิบดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

นัยดา สวัสดิวงศ์. "การศึกษาความสนใจของหญิงคลอดบุตรต่อเอกสารการปฏิบัติตน
ในระยะตั้งครรภ์และหลังคลอด." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2511.

เนตรทราย รุ่งเรืองธรรม และ จริยาวัตร คมพยัคฆ์. "การศึกษาวิธีการอบรม
เลี้ยงดูเด็กทารกของมารดาไทย ในตำบลศิริราช และตำบลบ้านช่างหล่อ
อำเภอบางกอกน้อย." รายงานการวิจัยคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหิดล, 2521.

วรรณตา มลิวรรณ. "ผลของการฝึกออกกำลังกายและการฝึกการผ่อนคลายก่อน-
คลอด ทอระยะเวลาการคลอดและปฏิภนของร่างกายระหว่างคลอด."
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาล) ภาควิชาพยาบาล-
ศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2524.

- วารวิ ว่องวินัยรัตน์. "การเปรียบเทียบความมีเหตุผลเกี่ยวกับการสมรสและชีวิตครอบครัวระหว่างผู้มีการศึกษาสูงและผู้มีการศึกษาต่ำ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516.
- สมักรใจ พิศาล. "การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้เรื่องการปฏิบัติตนของมารดาที่ได้รับคำแนะนำ และไม่ได้รับคำแนะนำระหว่างตั้งครรภ์ ในโรงพยาบาลศิริราช." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สำเนียง แยมสะอาค. "บทบาทของบิดาคือการเลี้ยงดูทารกตามการรับรู้ของตนเอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สุดี ร้อยคนทา. "การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติตนในระยะคลอดระหว่างมารดาที่ได้รับคำแนะนำก่อนคลอดกับมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สุวรรณี ศรีจันทร์หาภา. "ความพร้อมในการเป็นบิดามารดาของบิดามารดาในภาคเหนือของประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- อรชร ณ ระนอง. "ความสามารถของพยาบาลสาธารณสุขในการให้ความรู้เรื่องอนามัยแม่และเด็กแก่หญิงหลังคลอดในการเยี่ยมบ้าน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.

อรรณภา พูลศิณี. "ความคิดเห็นของบิดาและมารคาคอการเลี้ยงดูทารกวัยนมมารคา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ภาษาอังกฤษ

Beeks

- Bethea, Doris C. Introductory Maternity Nursing. 2nd ed. Philadelphia: J.B.Lippincott Co., 1973.
- Breadribb, Violet and Corliss, Charlette. Maternal and Child Nursing. Philadelphia: J.B.Lippincott Co., 1973.
- Brown, Hedy. The Population Explosion an Interdisciplinary Approach. London: Open University Press, 1971.
- Clark, Ann L. and et.al. Childbearing : A Nursing Perspective. Philadelphia: F.A.Davis Co., 1979.
- Clausen, Joy Prinecton, Flook, Margaret Hemp and Ford, Boonle. Maternity Nursing Today. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Book Co., 1977.
- Clayton, Thomas E. Teaching and Learning a Physiological Perspective. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall Inc., 1963.
- Cooke, R. E. The Biological Basic of Pediatric Practice. New York: McGraw-Hill Co., 1968.

- De Garmo, Eiteen and Davison, Karen. "Psychosocial Effect of Pregnancy on the Mother, Father, Marry and Family." In Current Practice in Obstetric and Gynaecologic Nursing. Edited by McNeill and Galuner. Saint Louis: The C.V. Mosby, 1978.
- Endsley, Richard C. and Bradbard, Marilyn R. Quality Day Care. New Jersey: Prentice-Hall Inc., 1981.
- Erikson, E. H. Childhood and Society. New York: Norton and Co., 1950.
- Fein, R. A. Men's Experiences Before and After the Birth of a First Child. UnPublished Doctoral Dissertation, Cambridge University, Cambridge, England, 1974.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill Book, Co., 1959.
- Hilgard, Ernest R. and Bower, Gordon H. Theories of Learning. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall Inc., 1975.
- Lamp, Michail E. "The Role of the Father : An Overview." The Role of the Father in Child Development. New York: John Wiley and Sons, 1976.
- Latham, Henlen C. and et.al. Pediatric Nursing. Saint Louis: The C.V.Mosby Co., 1977.
- Lipkin, Glay B. Parent-Child Nursing Psychosocial Aspects. 2nd ed. Saint Louis: The C.V.Mosby Co., 1978.

- Lipkin, Gladys B. Psychosocial Aspects of Maternal-Child Nursing. Saint Louis: The C.V.Mosby Co., 1974.
- Lynn, David B. "The Father-Child Relationship." In The Father: His Role in Child Development. California: Books/Cole Publishing Co., 1974.
- Moore, Mary L. Newborn Family and Nurse. Philadelphia: W.B. Saunders, 1981.
- Murray, Malinda. Fundamentals of Nursing. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1970.
- Orem, Dorothea E. Nursing: Concept of Practice. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Book Co., 1971.
- Saghir, Marcel T. and Robins, Eli. Male and Female-Homosexuality : A Comprehensive Investigation Baltimore. The William and Wilkins, 1973.
- Symond, P. N. The Psychology of Parent-Child Relationship. New York: Appleton-Century Crofts, 1939.
- Zimbardo, Phillips and Ebberson, Ebbe B. and Maslash, Cristina. Influencing Attitude and Changing Behavior. London: Addison-Wesley Publishing Co., 1977.
- Articles
- Adam, Martha. "Early Concerns of Primigravida Mother Regarding Infant Care Activities." Nursing Research 12 (Spring 1963): 75-76.

- Anthonovsky, Helen Faijur. "A Contribution to Research in the Aear of the Mother-Child Relationship." Child Development 25 (1959): 3751.
- Belsky, Jay. "Early Human Experience : A Family Perspective." Developmental Psychology 17 (January 1981): 3-4.
- Braverman, J. and Roux, J. F. "Screening for the Patient at Risk for Postpartum Depression." Obstetric and Gynecology (July 1978): 52.
- Brown, David B. "Post-Delivery Care and Guidance." Nursing Mirror and Midwifery 132 (February 1971): 28.
- Calgary, Alta. "Study Compares Traditional and Family Care Maternity Programs." The Canadian Nurse 68 (March 1962): 14-15.
- Chadwick, Bruce A., Albrecht, Stan L. and Kunz, Phillip R. "Marital and Family Role Satisfaction." Journal of Marriage and Family 38 (August 1976): 432-435.
- Comarr, A. E. "Neurological Disturbance of Sexual Cord Injuries." Urological Survey 10 (December 1960): 191-193.
- Cronewett, Lind R. and Newmark. "Father Response to Child-birth." Nursing Research 23 (May-June 1974): 210-216.

- Curtis, J. I. "A Psychiatric Study of 55 Expectant Fathers." Med. Journal 6 (July 1965): 937-950.
- Duberley, J. "Health Education and Nursing Concepts for Practice." The Health Education Journal 39 (January 1980): 10-14.
- Freedman, M. B. "Change in Attitude and Values Over Six Decade." Journal of Social Issue 17 (1961): 19-28.
- Greenberg, M. and Morris, N. "Engrossment : The Newborn's Impact Upon the Fathers." American Journal of Orthopsychiatry 44 (1974): 526.
- Hall, Lynne Anderson. "Effect of Teaching on Primiparas Perception of Their Newborn." Nursing Research 29 (September-October 1980): 318.
- Haustman, Marry A. "Assessment : One Factor in Effective Client Teaching." Nursing Forum 18 (November 4, 1979)
- Hesselemeyer, E. G. "The Premature Neonate's Response to Handing." Nursing Research 25 (July-August 1976): 233.
- Hott, Jacqueline R. "Best Laid Plane Pre-and Postpartum Comparison of Self and Spouse in Primiparous Lamaze Couples Who Share Delivery and Those Who Do Not." Nursing Research 29 (January-February 1980)

- Hott, Jacqueline R. "The Crisis of Expectant Fatherhood." American Journal of Nursing Vol.76, No.9 (September 1976): 1437.
- Jones, W. L. "The Emotional Need of the New Family." Nursing Mirror 23 (October 1975): 49-52.
- Linderman, Carol A. "Researchers? of Course." Journal of Nursing Administration (November-December 1975): 7-9.
- Ludington-Hoe, Susan M. "Postpartum Development of Maternity." The American Journal of Nursing 77 (July 1977): 1171.
- Murphy, Norma. "Helping a Family and Their Premature Baby Grow Together." Canadian Nurse 73 (September 1977): 42-45.
- Neal, M. V. "Vestibular Stimulation and Developmental Behavior of the Small Premature Infant." Nursing Research Repli 17 (March 1968): 3.
- Nelson, Nora. "Learning is a Function of Relevance and Age." Dissertation Abstracts International 40 (August 1979): 610-A.
- O'Donoghue, Patricia Drogos. "The Role of the Father in Infant and Pre-Oedipal Development : A Review of Literature." Maternal-Child Nursing Journal 3 (Fall 1978): 155-161.

- O'Grady, Roberta S. "Feeding Behavior in Infants." American Journal of Nursing 4 (1971): 736.
- Obzut, Lee Ann Joy. "Expectant Fathers Perception of Fathering." American Journal of Nursing 76 (September 1976): 1440-1442.
- Palm, Marry L. "Recognizing Opportuneties for Information Patient Teaching." Nursing Clinic of North America Vol.6, No.4 (December 1974): 669.
- Reader, George E. "Developing Patient's Knowledge of Health." Hospital J.A.H.A. Vol.47 (March 1973): 14.
- Rubin, Reva. "Attainment of the Maternal Role." Part I Process. Nursing Research 16 (Summer 1967): 237-245.
- Sarto, Sister Joseph. "Breast Feeding: Preparation, Practice and Professional Help." American Journal of Nursing Vol.63, No.12 (December 1963): 58-60.
- Sawin, Dougla B. and Darke, Rose D. "Father Affectimate Simulation and Cargiving Behaviors with Newborn Infant." The Family Coordinator Vol.28, No.4 (October 1979): 509-513.
- Solgoff, N. "Effect of Handing on the Subsequent Development of Premature Infant." Development Psychology No.2 (1969): 765.

- Stranik, Mary Kay and Hogberg, Bettey, Lau Lai. "Transition into Parenthood." American Journal of Nursing Vol.79 (January 1979): 90-93.
- Streeter, Virginia. "The Nurse's Responsibility for Teaching Patients." American Journal of Nursing 53 (July 1953): 818-820.
- Swanson, Jackie. "Nursing Intervention to Facilitate Maternal-Infant Attachment." JOGN 7 (March-April 1978)
- Timm, Margaret M. "Prenatal Education Evaluation." Nursing Research 6 (November-December 1979): 338-342.
- Tony, Linnie. "The Effect of Holding the Newborn at Delivery on Paternal Bonding." Nursing Research Vol.32, No.1 (January-February 1963): 16-19.
- Watetzky, L. R. "Husbands' Problem with Breast-Feeding." American Journal of Orthopsychiatry 49 (February 1979): 349-352.
- Weinberg, Janie Spelton. "Body Image Disturbance as a Factor in the Crisis Situation of Pregnancy." JOGN 7 (March-April 1978): 19-20.
- Winslow, Elizabeth Halm. "The Role of the Nurse in Patient Education." The Nursing Clinic of North America Vol.11, No.2 (June 1976): 213-223.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

นายแพทย์ อำนวย	ทันตศุภศิริ	นายแพทย์ 7 งานสูติรีเวช โรงพยาบาลราชวิถี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุขศรี	บุรณกนิษฐ์	ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พานี	บังใจยุทธ	ภาควิชาการพยาบาลสูติรีเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
อาจารย์ รัตนา	ฉ ลำพูน	หัวหน้าศึกษานิเทศกรรมการ 6 ก โรงพยาบาลราชวิถี
อาจารย์ มณฑาทิพย์	ไชยศักดิ์	แผนกการพยาบาลสูติรีเวช วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ
อาจารย์ เทือนใจ	แวงงาม	แผนกการพยาบาลสูติรีเวช วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ
อาจารย์ ไพรงาม	พันธุวิชัย	หัวหน้าศึกษานิเทศกรรมการ โรงพยาบาลศิริราช
อาจารย์ จีรวรรณ	พรายมนต์	พยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศิริราช

ภาคผนวก ข.

บันทึกการสอน เรื่อง การดูแลสุขภาพแรกเกิด

วัตถุประสงค์ทั่วไปของการสอน

คือ "เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพแรกเกิด พร้อมทั้งสามารถนำความรู้ที่นำมาใช้ได้"

วัตถุประสงค์เฉพาะของการสอน

1. บอกหลักในการให้การดูแลสุขภาพแรกเกิดในเรื่องต่อไปนี้ได้ คือเรื่อง
 - การให้นมมารดาแก่ทารก
 - การให้นมผสมแก่ทารก
 - การป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก
 - การดูแลสุขภาพจิตใจ
 - การอาบน้ำทารก
 - การทำความสะอาดร่างกายทั่วไปของทารก
 - การป้องกันและการปฏิบัติเมื่อทารกมีอาการผิดปกติเล็กน้อย ๆ

คือ อาการเป็นหวัด ไอ จาม อาการไข้ตัวร้อน อาการท้องผูก อาการท้องเค้น อาการผดผื่น อาการคันเบื้อย อาการคาเหลืองตัวเหลือง และอาการฉี่เป็นฝ้า

2. ปฏิบัติในวิธีการดูแลสุขภาพแรกเกิดในเรื่องต่อไปนี้ได้ คือ
 - วิธีการให้นมมารดาแก่ทารก
 - วิธีการให้นมผสมแก่ทารก
 - วิธีการอาบน้ำทารก

3. บอกประโยชน์ของน้ำนมมารดาที่มีต่อมารดา และทารก และบอกประโยชน์ของการอาบน้ำทารกได้

บันทึกการสอนครั้งที่ 1 (เวลาการสอน 60 นาที)

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
บอกประโยชน์ ของน้ำนม มารดาได้	<p>วัยทารกเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและเจริญเติบโตเร็วมาก ผู้เป็นบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูทารก จำเป็นที่จะต้องทราบถึงการดูแลทารก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทารกแรกเกิด ซึ่งการดูแลจะครอบคลุมถึงการให้อาหารทารก การป้องกันทารกเชื้อแบคทีเรีย การดูแลความสะอาดร่างกาย การสังเกตอาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก และวิธีป้องกันและแก้ไข การดูแลด้านจิตใจทารก เมื่อบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูทารกทราบหลักและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิดแล้ว ก็สามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง</p> <p><u>การให้อาหารทารก</u></p> <p>อาหารที่สำคัญที่สุดของทารกในระยะแรกเกิด คือ นม และน้ำ ในรายที่มารดาไม่ได้ออกห่างานนมมานาน มีโอกาสเลี้ยงดูบุตรด้วยตนเอง และมีน้ำนมเพียงพอแก่ความต้องการของทารกก็ควรเลี้ยงทารกด้วยนมตนเอง เพราะน้ำนมมารดามีประโยชน์แก่ทารกมาก</p> <p><u>ประโยชน์ของน้ำนมมารดา</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีสัดส่วนที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของร่างกายและการย่อยอาหารของทารก 2. สะดวกไม่ต้องเสียเวลาเตรียม ทำให้ประหยัดเวลา 3. สะอาดปราศจากเชื้อโรค 4. ไม่สิ้นเปลืองเงิน 5. น้ำนมเหลืองหรือหัวน้ำนม (Colostrum) ที่หลังออกมาในวันที่ 2-4 หลังคลอด ซึ่งเป็นน้ำสีเหลืองใส ๆ มีคุณค่าทางอาหารสูง และมีไขมันต่ำ จะช่วยให้ย่อยง่าย มีผลเป็นยาระบายอ่อน ๆ สำหรับทารก และน้ำนมเหลืองยังเป็นสารที่ไหม้คุ้มกันและต้านทานโรคติดเชื้อแบคทีเรียในขวบปีแรกด้วย 6. เป็นผลดีด้านจิตใจของทารก คือ ทารกได้รับความอบอุ่นจากมารดาขณะที่กำลังดูดนม เพราะมารดาต้องอุ้มไว้ในอ้อมอก ประคับประคอง ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่กระชับระหว่างมารดาและทารก และช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีแก่ทารก 	<p>ผู้สอนแนะนำตัวเอง และแสดงความยินดีกับผู้เรียนที่ได้ให้กำเนิดบุตรอันเป็นที่รักได้อย่างปลอดภัย มีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรงทั้งมารดาและทารก ผู้สอนได้ถามผู้เรียนเกี่ยวกับอาการดูแลทารกแรกเกิดในอนาคต เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน</p>	-ภาพทารกกำลังดูดนมมารดา	ผู้เรียนสามารถบอกประโยชน์ของน้ำนมมารดาได้

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>นอกหลักในการ ใหม่มารคาโค</p>	<p>ส่วนหนึ่งที่หลงคำมารคา คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้มารคาทำหน้าที่มารคาโคอย่างสมบูรณ์ 2. ทำให้มกฏกทกรักทวัก 3. มารคาจะเป็นโรคมะเร็งที่เค้ามโนของ เพราะจากการศึกษาวิจัย พบว่า มารคาที่ให้อาหารกฏกทกรักทวักตัวเองเป็นมะเร็งที่เค้ามโนของกว่ามารคาที่เลี้ยงลูกทวักทวักทวัก หรือมารคาที่ไม่ได้เลี้ยงลูกทวักทวักทวัก 4. ทำให้มารคาที่มีประจำเดือนหลังคลอดช้ากว่าปกติ ซึ่งมารคาอาจจะไม่มีประจำเดือน 8-12 เดือน ซึ่งเป็นกรมกำเนิดไปทวัก 5. ผลที่กันจิตใจมารคา ทำให้มารคาที่มีความรัก-ผูกพันกับบุตรอย่างลึกซึ้ง <p><u>หลักในการใหม่มารคา</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรให้อาหารเริ่มกฏกทกรักทวักใน 6-8 ชั่วโมงหลังคลอด เพื่อเป็นการกระตุ้นการขับถ่ายนมได้ทันในระยะเวลา 2-3 วันแรกหลังคลอดก่อนที่น้ำนมจะมารคาให้อาหารกฏกทกรักทวักในเวลาสั้น ๆ ประมาณข้างละ 1-2 นาทีในวันแรก และนานขึ้นประมาณ 2-3 นาทีในวันต่อไป เพราะระยะแรกคลอดน้ำนมยังไม่มา และเป็นการป้องกันไม่ให้ทารกดูดแรงจนหัวนมแตกหรือตลอกเป็นแผล ต่อมาเมื่อน้ำนมมามากเป็นปกติแล้วจึงให้อาหารกฏกทกรักทวักประมาณข้างละ 10-20 นาที หรือจนหมดเต้า หรือให้กฏกทกรักทวักอิ่มทั้ง 2 ข้างในแต่ละมื้อ และต่อไปเมื่อทารกดูดได้แรงก็อาจให้ดูดเต้าเดียวในแต่ละมื้อจนเกลี้ยงเต้า ทนมื่อต่อไปก็สัมพันธ์การดูดนมสัมพันธ์ทำให้เป็นการกระตุ้นการสร้างน้ำนมทั้ง 2 ข้าง <p>ในระยะหลังคลอดทันทีไม่ควรให้อาหารกฏกทกรักทวัก เพราะระยะนี้ระบบการดูดกลืนและระบบการย่อยอาหารของทารกยังต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมระยะหนึ่ง การให้อาหารกฏกทกรักทวักทันทีในระยะนี้อาจจะทำให้ทารกสำลักนมและมีอาการท้องอืดได้ทวัก ถ้าในระยะแรกให้ทารกร้องกวนควรให้ทารกกินน้ำจำนวนน้อย ๆ กอน แล้วค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้นในชั่วโมงต่อ ๆ มา ถ้าทารกดูดนมแล้วไม่สำลักก็ให้กฏกทกรักทวัก</p>	<p>-อธิบายหลักของการใหม่มารคา แล้วให้ดูวีดิทัศน์สรุปถึงหลักการใหม่มารคา</p>		<p>-ดูวีดิทัศน์สามารถบอกหลักของการใหม่มารคาได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกวิธีการมีมน้ำมิ่งโตถูกต้อง</p>	<p>2. ใน 2-4 สัปดาห์แรก มารดาควรใช้มีมน้ำมิ่งให้น้ำนมที่เหลือค้างอยู่ในเต้านมภายหลังทารกดูดนมแล้วออกทิ้งให้หมด หรือใช้สำหรับมีมน้ำมิ่งโต เพื่อช่วยในการสร้างน้ำนมใหม่เพียงพอก่อนที่ทารกจะสามารถดูดนมได้เต็มที่ แต่เมื่อทารกอายุมากขึ้น แข็งแรงขึ้น คุณแม่แต่ละครั้งน้ำนมจะหมดเต้านมเองโดยไม่ต้องมีมน้ำมิ่ง ถ้าไม่มีมน้ำมิ่งในระยะ 2-3 สัปดาห์แรก การสร้างน้ำนมจะลดน้อยลงไป เพราะการสร้างน้ำนมขึ้นอยู่กับความกดดันภายในเต้านม ถ้าลดลงมากการสร้างน้ำนมก็จะเกิดมากขึ้นด้วย</p> <p>3. ในระยะ 2-4 วันแรกหลังคลอด ถ้ามารดามีน้ำมน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการของทารก ควรให้ทารกกินน้ำนมสุกบ้างและนมผสมบ้าง ส่วนการให้เกลือโคสและน้ำหวานแก่ทารก ไม่ควรปฏิบัติเพราะจะทำให้ทารกไม่หิว คุณแม่ได้น้อยด้วย และการให้น้ำหวานแก่ทารกมาก ๆ จะทำให้ไม่ได้อุณหภูมิร่างกายที่จำเป็นแก่การเจริญเติบโตทางร่างกายและสมองของทารกอีกด้วย</p> <p>4. การให้นมทารกจะต้องให้ตามความต้องการของทารก ไม่ควรกำหนดเวลาที่แน่นอนตายตัว การปล่อยให้ทารกร้องนาน ๆ เพราะหิวจะทำให้ทารกกลายเป็นเด็กที่ร้องกวน รุจี และมีอารมณ์ไม่คงที่เมื่อโตขึ้น และอาจกลายเป็นเด็กและผู้ใหญ่ที่มองโลกในแง่ร้ายได้อีกด้วย จึงไม่ควรให้ทารกร้องนาน ๆ ควรให้เมหันที่เมื่อหิวว่าทารกหิว</p> <p>5. มารดาที่ป่วย เป็นไข้ ไม่ควรให้ทารกดูดนมตนเอง เพราะจะทำให้ทารกติดเชื้อจากมารดา ใช้น้ำมารดาควรมีมน้ำมิ่ง หรือมีมน้ำนมออกเรือบ ๆ เพื่อช่วยในการสร้างน้ำนมมีอยู่ตลอดเวลาและไม่กักค้ำย</p> <p>6. มารดาที่ให้นมกับประหามนตนเองจะต้องปฏิบัติตามหัวข้อต่อไปนี้เพื่อช่วยให้น้ำนมมากขึ้น โดย</p> <p>6.1 มารดาควรรับประทานอาหารที่มีประโยชน์อย่างเพียงพอ เช่น อาหารประเภท เนื้อสัตว์ นม ไข่ ผัก ผลไม้ต่าง ๆ งกเว้นอาหารรสจืด ของหมักกอง และของมีเนเมา</p> <p>6.2 ให้น้ำให้มาก ๆ โดยเฉพาะหลังให้นม</p>	<p>-สอนมารดาถึงเรื่องการมีมน้ำนมอย่างถูกต้อง</p> <p>-สอนวิธีการใช้เครื่องมีมน้ำนม</p>	<p>-เครื่องมีมน้ำนม</p> <p>-ภาพแสดงอาหารหลัก 5 หมู่</p>	<p>-มารดาบอกวิธีการมีมน้ำมิ่งโตถูกต้อง</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>ให้นมมารดา แก่ทารกได้</p>	<p>6.3 ทำจิตใจให้สบาย ไม่ควรมีความวิตกกังวล ต่าง ๆ มากเกินไป ซึ่งจะมีผลต่อการสร้างและการหลั่งน้ำนม</p> <p>6.4 ให้ทารกดูดนมทุก 3-4 ชั่วโมง หรือทุกครั้ง ที่ทารกแสดงอาการว่าหิว</p> <p>6.5 ออกกำลังกายตามปกติ เช่น ทำงานบ้าน การเดินเล่นในที่อากาศบริสุทธิ์</p> <p>6.6 นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ ควรนอนหลับ ประมาณวันละ 8-10 ชั่วโมง ในเวลาากลางคืน และ 1-2 ชั่วโมงในเวลากลางวัน</p> <p>6.7 มารดาไม่ควรสูบบุหรี่ ดื่มน้ำชา กาแฟ หรือ เหล้ามากจนติดเป็นนิสัย จะทำให้การขับน้ำนมของ ส่วน หน้าเต้านมมากเกินไปทำให้ทารกมีอาการซึมและสมองเฉื่อยชา ทารกขามอนหลับ ขากแก่วกแกไข ขาปฏิชีวนะต่าง ๆ ที่มีผลไป สู่ทารกโดยทางน้ำนมได้เช่นกัน ดังนั้น มารดาควรปรึกษา แพทย์ทุกครั้งในการใช้ยาต่าง ๆ</p> <p>ในการที่จะสังเกตความารคามน้ำนมเพียงพอและมีสุขภาพ ที่ภาวะโภชนาการถูกต้อง คือ เมื่อทารกดูดนมเต้าหนึ่ง จะมี น้ำนมพุ่งออกมาจากอีกเต้าหนึ่ง</p> <p><u>วิธีการให้นมมารดา มีขั้นตอน ดังนี้</u></p> <p>1. การเตรียมตัวมารดาและทารก</p> <p>1.1 มารดาจะต้องล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำกับสบู่ หรือยาฆ่าเชื้อ และมารดาจะต้องตัดเล็บให้สั้น ร่างกายสะอาด และทารกเองก็ท้องมีร่างกายสะอาดเช่นเดียวกัน เพื่อป้องกัน การติดเชื้อแก่ทารก</p> <p>1.2 มารดาใช้ผ้าเช็ดหน้าหรือผ้าเช็ดตัวชุบน้ำอุ่นเช็ดหน้า ความสะอาดหน้านมก่อนให้ทารกดูดเพื่อเช็ดเหงื่อไคล และฝุ่น ละอองต่าง ๆ ที่ติดตามหน้านมและเต้านมออก ส่วนมารดาที่ อาบน้ำเสร็จใหม่ ๆ ไม่มีเหงื่อไคลก็ไม่จำเป็นต้องเช็ดหน้านม ก็ได้ สามารถให้ทารกดูดได้เลย</p> <p>1.3 มารดาจะต้องนั่งให้ถนัด ไขว่ไม่เอียง หลัง ตรง หรือดามารดาเจ็บแผลที่เต้านม หรืออ่อนเพลียมากก็อาจจะ นอนตะแคงให้นมทารกแทนการนั่งก็ได้</p>	<p>-สาธิตวิธีการให้นม มารดาและวิธีการ อุ้มทารกให้เรอ โดย การให้นมมารดาที่นาน การสอนและเลขให้ นมแก่ทารกแล้วเป็น ผู้ทำการสาธิตโดย ผู้สอนอธิบายประกอบ -ให้ผู้เรียนรักถามหลัก และวิธีการให้นม มารดา</p>	<p>-มารดา ทารก และอุปกรณ์ที่ ใช้ในการให้ นมทารก เช่น ผ้าหรือผ้าดี สำหรับเช็ดหัว หน้านมและเต้านม ชวบน้ำคั้น ของทารก เครื่องปั๊มนม</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถ ให้นมมารดาแก่ ทารกและอุ้ม ทารกให้เรอได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
	<p>2. <u>การจัดหาอาหาร</u> มารดาคุมทารกให้ศีรษะอยู่ตรงกลางรอบพมข้อศอก ฝ่ามือข้างเดียวกันนั้นรองรับที่ก้นทารก คุมให้ศีรษะทารกสูงกว่าลำตัวเวลาที่กุมม เพื่อให้นมขยับลงสู่กระเพาะอาหารได้สะดวก ถ้ามารดาไม่คุมทารกก็สามารถให้ทารกนั่งที่ก้นมารดาขณะให้นมได้เช่นกัน</p> <p>3. <u>การจัดหาให้ทารกดูดนม</u> มารดาใช้นิ้วกลางกับนิ้วชี้ค้ำหัวนมใส่ปากทารก เมื่อทารกอมหัวนมได้แล้วปากทารกจะวางอยู่บนเต้านมรอบ ๆ อานหัวนม เมื่อทารกดูดนมจะดูดหัวนมเขาไปถึงโคนลิ้น หัวนมและอานหัวนมจะอยู่ในปากทารก เหงือกของทารกจะยุบหนีมารดาช่วยบีบให้น้ำนมหลั่งออกมา หลังจากทารกอมหัวนมถูกต้องแล้ว นิ้วมือของมารดาอีกข้างหนึ่งที่ไม่ได้คุมทารกควรแตะที่เต้านมบริเวณใกล้ขมุกทารกและกดลงเล็กน้อย เพื่อให้ทารกหายใจสะดวก มิฉะนั้นเต้านมจะบวมขมุกทารกทำให้ทารกหายใจไม่สะดวกได้</p> <p>4. <u>การปฏิบัติขณะทารกดูดนม</u></p> <p>4.1 เมื่อทารกดูดนมโตแล้ว มารดาไม่ควรนมมองหรือจับตาดูที่ทารกตลอดเวลา จะทำให้มารดาปวดศีรษะจากการเพ่งมาก ๆ แต่ก็ควรจับตาดูทารกบ้างเพื่อป้องกันเข้านมขมุกทารก ทำให้ทารกหายใจไม่ออก และควรพูดคุยกับทารกบ้างขณะให้นมแก่ทารก</p> <p>4.2 เมื่อต้องการจะเปลี่ยนให้ทารกดูดนมจากเต้านึงไปอีกเต้านึง ให้โดยยกกลางทารกเบาๆ หรือกกข้างมุมปากทารกเบา ๆ ทารกจะอ้าปากและปล่อยหัวนมออกได้ ไม่ควรดึงในปากทารกหลุดออกจากหัวนมทั้ง ๆ ที่ทารกยังคาบหัวนมอยู่ในปาก ซึ่งจะทำให้หัวนมแตกหรือมีบาดแผลได้ แต่ก่อนที่จะเปลี่ยนให้ทารกดูดนมอีกข้างหนึ่ง มารดาควรให้ทารกเรอเอาลมออกก่อน ทั้งนี้เพราะขณะดูดนมทารกจะดูดนมและอากาศเข้าไ้มาก ทำให้ไม่สามารถย่อยได้ และจะทำให้ทารกอึดอัดไม่สบายหรือท้องอืดได้ ดังนั้นมารดาควรทำให้ทารกเรอโดยให้ทารกอยู่ในท่านั่งหรือท่านอน การนั่ง ทารกจะต้องนั่งหลังตรงบนตักมารดา หรืออาจจะให้เรอโดยการอุ้มทารกให้พาดบ่า แล้วลูบหลังเบา ๆ ทารกจะเรอออกมา</p>		ภาพการดูดนมมารดา	

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
	<p>4.3 เมื่อทารกเรอแล้ว ให้ทารกดูดนมอีกเต้าหนึ่งต่อไป หอกลูกจนครบเวลาหรือทารกอิ่มแล้ว ก็ให้ทารกคายหัวนมออกโดยวิธีที่กล่าวมาแล้ว</p> <p>4.4 ขณะดูดนม มารดาต้องคอยกระตุ้นให้ทารกดูดนมและอย่าให้ทารกหลับคาหัวนม โดยมารดาจะคอยใช้มือซ้ายเช็ดแก้มทารกเบา ๆ เป็นระยะ ๆ แต่อย่าแตะที่อกนมทารกหลับจริง ๆ ก็ควรให้ทารกนอนตะแคง หรือนอนคว่ำแต่หน้าตะแคง เพื่อป้องกันทารกสำลักนมเข้าทางเดินหายใจและปอด ซึ่งเป็นอันตรายแก่ทารกได้</p> <p>5. การปฏิบัติหลังจากทารกดูดนมอิ่มแล้ว</p> <p>5.1 เมื่อทารกดูดนมอิ่มแล้วทุกครั้ง ต้องให้ทารกรับประทานน้ำนมสุก โดยให้คกจากขวดหรือไซร่อนเล็ก ๆ ตักป้อน เพื่อล้างคราบน้ำนมที่ติดอยู่กับปากและลิ้น เป็นการป้องกันความแฉะแน่น ทำให้ลิ้นเป็นฝ้าได้</p> <p>5.2 เมื่อทารกได้นมและน้ำเพียงพอแล้วให้ทารกเรออีกครั้งหนึ่ง</p> <p>5.3 หลังจากทารกรับประทานนมเสร็จแล้ว ถ้าต้องการให้ทารกนอน ควรจัดให้ทารกนอนตะแคงขวาหรือนอนคว่ำให้ตะแคงหน้าทารกไปทางใดทางหนึ่ง การนอนตะแคงขวา จะทำให้น้ำนมผ่านสู่กระเพาะได้ดีและ เป็นการป้องกันไม่ให้มดนมเราไปในลำไส้ทารก ทำให้ทารกปวดท้องได้ ส่วนการนอนคว่ำจะช่วยป้องกันไม่ให้ทารกสำลักนมทั้งที่กลืนแล้ว และยังเป็นการทำให้ศีรษะโค้งรูปสวยงามอีกด้วย</p> <p>5.4 หลังจากให้นมเสร็จแล้ว มารดาควรบีบหน้ามดที่ค้างอยู่ในเต้าออก หรือมีนมออกถ้าทารกดูดไม่หมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะ 2-4 สัปดาห์หลังคลอด เพื่อกระตุ้นการสร้างน้ำนม หลังจากนั้นมารดาจะคอยล้างเต้านมและหัวนมให้สะอาดด้วยน้ำอุ่นทุกครั้ง แล้วใช้สบู่ทรงขนาคเหมาะสมควรจะช่วยให้มารดาสูทสบายขึ้น และเป็นการช่วยพยุงเต้านมอีกด้วย</p> <p>เมื่อทารกได้นมเพียงพอจะหลับไ้ได้นาน 2-4 ชั่วโมง น้ำหนักจะเพิ่มขึ้นตามปกติ</p>			

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกหลักในการ ให้นมผสมแก่ ทารกโต</p>	<p><u>การให้นมผสมแก่ทารก</u></p> <p>ในรายที่มารามีความจำเป็นจะต้องออกไปทำงานนอก- บ้าน หรือมาราคามีปัญหาในการให้นมทารกด้วยตนเองไม่ได้ จำเป็นที่จะต้องใช้นมผสมแทนนมมารดา แต่มารดาที่ทำงาน นอกบ้านก็จะต้องใช้นมผสมแทนในเวลากลางวันหรือขณะทำงาน เมื่อกลับบ้านแล้วควรให้ทารกดื่มนมตนเอง ในขณะที่ทำงาน มารดาจะต้องเตรียมที่สำหรับบีมน้ำนมไปถวายเพื่อจะไม่มีหรือ บีมน้ำนมออก ป้องกันนมคัดและยังเป็นการช่วยกระตุ้นให้มีการ สร้างน้ำนมมากขึ้นด้วย แต่ถ้ามารดาไม่มีเต้านม ก็สามารถที่จะ บีมน้ำนมใส่ขวดและใส่ตู้เย็นไว้ เก็บไว้ให้ทารกรับประทานเมื่อ กลับมาบ้านแล้วก็ได้</p> <p><u>หลักในการให้นมผสม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องระมัดระวังเรื่องความสะอาดเป็นอย่างมาก เพราะถ้าสกปรกจะทำให้ทารกท้องเสียและเกิดอาการติดเชื้อได้ ฉะนั้น ภาชนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการให้นมผสมจะต้องล้าง ให้สะอาดและต้มทุกครั้ง โดยจะต้องต้มด้วยน้ำเดือดนานอย่าง น้อย 3 นาที หรือนึ่งหรืออบด้วยความร้อนครั้งละประมาณ 30 นาที การใช้น้ำร้อนลวกเพียงอย่างเดียวไม่สามารถที่จะทำลาย เชื้อโรคได้ 2. ระยะแรกเกิด ทารกจะดูดนมจำนวนน้อย ๆ ครั้ง ละประมาณ 30-60 ซี.ซี. แต่จะดื่มบ่อยครั้งละประมาณ 2-3 ชั่วโมง/1 ครั้ง ต่อมาเมื่อทารกกลอดโตหลายวันแล้ว ปริมาณ น้ำนมที่ดื่มจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ครั้งละประมาณ 90-120 ซี.ซี. และเมื่อทารกอายุได้ 6-8 สัปดาห์ขึ้นไป ปริมาณน้ำนมที่ดื่มจะ เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ การให้นมผสมแก่ทารกไม่ควรกำหนดเวลา ที่ตายตัวแน่นอน ควรให้ตามความต้องการของทารกเช่นเดียวกับ นมมารดา 3. การผสมนมกับน้ำนั้นไม่มีอัตราส่วนที่คงที่ตายตัว จะ ขึ้นอยู่กับชนิดของนมที่ไร้เป็นสำคัญ ซึ่งจะบอกปริมาณไว้ข้าง กระป๋องนมแต่ละชนิด และความเข้มข้นก็จะขึ้นอยู่กับอายุของ ทารกในขณะนั้น ๆ ด้วย ส่วนน้ำที่ใช้ผสมนมจะต้องเป็นน้ำ- ต้มสุกและเป็นน้ำอุ่น ถ้าใช้น้ำร้อนเกินไปจะทำให้นมสูญเสีย 	<p>อธิบายหลักการให้ นมผสม แล้วให้ ผู้เรียนสรุป</p>		<p>-ผู้เรียนสามารถ บอกหลักการให้ นมผสมแก่ทารกได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
ให้เมษสมแก่ ทารกโต	<p>คุณค่าทางอาหาร และเมษที่ผสมแล้วก็จะร้อนเกินไป ทำให้ไม่ทัน กับความต้องการของทารกโต ถ้าเมษที่ผสมเย็นเกินไปจะทำให้ เมษละลายยาก เมษจะเป็นก้อน ๆ ได้</p> <p>4. ในการให้เมษครั้งหนึ่ง ๆ ถ้าทารกมีปริมาณไม่หมด ควรทิ้ง ไม่ควรเก็บไว้ครั้งต่อไป และการชั่งควรจะกะปริมาณ ให้พอดีกับความต้องการของทารก การที่ให้เมษที่เหลือค้างแก่ ทารก นมอาจจะบูด ทำให้ทารกท้องเสียได้ แต่ตามเมษผสมเหลือ จากให้ทารกก็ยังสามารถที่จะเก็บรักษาไว้โดยเก็บไว้ในตู้เย็น ถ้าจะให้ทารกดื่มมือต่อไปควรนำมาอุ่นเสียก่อน</p> <p>5. การให้เมษผสมแก่ทารกควร เป็นนมผง ไม่ใช่เมษชงหวาน เพราะเมษชงหวานมีน้ำตาลสูงมาก ถ้าจะให้ทารกมีปริมาณจะ ต้องเพิ่มน้ำมากเพื่อให้รสหวานน้อยลง การเพิ่มน้ำจำนวนมาก ทำให้สารอาหาร โปรตีนและไขมันที่มีประโยชน์แก่ร่างกายลดลง ทารกที่รับประทานเมษชงหวานจะขาดสารอาหารโปรตีนที่สำคัญ ต่อการเจริญเติบโตของร่างกายและสมอง นอกจากนั้นเมษชงหวาน ยังทำให้ทารกท้องเสียได้ง่ายอีกด้วย</p> <p><u>วิธีการให้เมษสม</u></p> <p>การให้เมษสมแก่ทารกโดยการให้ดูจากขวดนั้นเหมาะ สำหรับทารกที่ปกติ แข็งแรง มีน้ำหนักตั้งแต่ 2000 กรัมขึ้นไป ไม่มีความพิการ เกี่ยวกับอวัยวะที่กินและย่อยอาหาร วิธีการให้ เมษสมควรปฏิบัติ ดังนี้</p> <p>1. <u>การปฏิบัติก่อนให้เมษสมแก่ทารก</u></p> <p>1.1 ก่อนที่จะให้ทารกดูดจะต้องสำรวจจำนวน น้ำนมในขวด ทดสอบอุณหภูมิของนมให้พอเหมาะ ไม่ร้อนหรือเย็น เกินไป โดยการทดสอบนำเมษกับหลังมือของผู้ให้</p> <p>1.2 ปีกัดจากนมให้แน่นสนิทและกว่าน้ำนมไหล สะดวกหรือไม่</p> <p>1.3 ก่อนสอดหัวนมเข้าปากทารกควรกดปลายคาง ทารกให้ยื่นออก จิกให้หัวนมชนกับลิ้นของทารก ถัดจากนมให้ เอียง หัวนมกับตัวทารกประมาณ 45 องศา</p>	<p>-สาธิตวิธีการ เตรียม และให้เมษสมแก่ ทารก</p> <p>-ให้ผู้เรียนซักถาม ปัญหาเกี่ยวกับหลัก และวิธีการให้เมษสม</p>	<p>-อุปกรณ์ในการ เตรียมและให้ เมษสม เช่น -เมฆ -ขวดนม -น้ำต้มสุก -ขวดน้ำ -อื่น ๆ</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถ เตรียมและให้ เมษสมแก่ทารก ได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>นอกหลักการ ป้องกันการติดเชื้อ แกทวารกโต</p>	<p>2. <u>การปฏิบัติขณะใหม่ผสมแกทวารก</u></p> <p>2.1 ขณะทวารกถูกผสมจะต้องดูหน้านมเต็มอยู่ที่คอชวค ตลอดเวลา เพื่อป้องกันทารกถูกอากาศเขาไป ทำใหพองอืดได้</p> <p>2.2 ควรถือชวคนมให้ทารกดูด ไม่ควรวางชวคนม ให้ทารกถูกตามลำหิ้ง อาจจะเป็นอันตรายแกทวารก เช่น การ สำลัก หรืออาจไ้รับนมไม่เพียงพอเนื่องจากหัวนมหลุดหรือพลา จากปากทารกได้</p> <p>3. <u>การปฏิบัติหลังจากใหม่ผสมแกทวารก</u></p> <p>3.1 ควรให้น้ำนมสูงแกทวารกทุกครั้ง เพื่อล้างห รมที่ติดอยู่บริเวณในปากและกระพุ้งแก้ม ซึ่งเป็นสาเหตุของการ เป็นฝ้าได้</p> <p>3.2 ให้ทารกเรอเอาลมออกเช่นเดียวกันกับการให้ นมมารดา</p> <p>3.3 เมื่อทารกอิ่มและเรอเสร็จแล้ว ถ้าต้องการให้ ทารกนอนก็ควรจัดให้นอนคว่ำหรือนอนตะแคงขวาเช่นเดียวกับ การให้นมมารดา</p> <p><u>การป้องกันการติดเชื้อแกทวารก</u></p> <p>ทารกคลอดใหม่จะมีความต้านทานต่ำ ติดเชื้อได้ง่าย ผู้ เลี้ยงดูทารกจะต้องทราบหลักสำคัญในการป้องกันการติดเชื้อ แกทวารก ดังนี้</p> <p>1. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับทารกทุกคนจะต้องรักษาความสะอาด และล้างมือก่อนจับต้องและให้การดูแลทารกทุกครั้ง เพื่อป้องกัน การติดเชื้อแกทวารก</p> <p>2. ผู้ที่มีอาการแสดงของการติดเชื้อ เช่น เป็นหวัด ไ จาม มีน้ำมูก จะต้องระมัดระวังอย่าเข้าใกล้ทารก อพยจา มและ ไอระเหยของเครื่องใช้- เช่น ผ้าเช็ดหน้า ผ้าปิดปากจ ม และของเครื่องใช้อื่น ๆ เช่น แก้วน้ำ ขอน เสื้อผ้า และเครื่อง นุ่งห่ม จะต้องแยกต่างหาก อย่าให้ปะปนกับของทารก หรือ ขนานนามาใช้กับทารก เพราะจะทำให้ทารกติดเชื้อได้ง่าย</p> <p>3. ห้องหรือสถานที่อยู่อาศัยของทารก จะต้องทำคว าม สะอาดทุกวัน โดยที่อยู่อาศัยจะต้องสะอาด ไม่มีฝุ่นละออง มี อากาศถ่ายเทได้สะดวก แดดส่องถึง และห่างไกลจากเสียง รบกวนต่าง ๆ</p>	<p>-อธิบายเกี่ยวกับการ ป้องกันการติดเชื้อ แกทวารกตามเนื้อหา และให้ผู้เรียนสรุป ถึงหลักการป้องกัน การติดเชื้อแกทวารก</p>	<p>ผู้เรียนสามารถบอก หลักการป้องกันการ ติดเชื้อแกทวารกได้</p>	

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกหลักการดูแล ด้านจิตใจทารก ได้</p>	<p>4. ผู้เลี้ยงทารกจะต้องซักเสื้อผ้าให้สั้น เก็บนมให้เรียบร้อย ไม่รุงรัง เพราะที่เลื่อมและนมเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคโคโรนามาก</p> <p>5. เครื่องใช้ของทารก เช่น เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม สมุด กระดาษ และของใช้อื่น ๆ จะต้องแยกไว้ต่างหากจากผู้ใหญ่ ทั้ง การทำความสะอาดและการเก็บ เพื่อป้องกันการติดเชื้อมากทารก เนื่องจากทารกมีภูมิต้านทานต่ำ มีโอกาสติดเชื้อง่าย</p> <p>6. การซักผ้าและทำความสะอาดของเครื่องใช้ของทารก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องนุ่งห่มต่าง ๆ หลังจากซักด้วยผงซักฟอก หรือสบู่เสร็จแล้วควรล้างด้วยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง จนหมดผงซักฟอกหรือหมดสบู่ ทั้งนี้เพราะผงซักฟอกและสบู่มีกรดมากทำให้ระคายเคืองต่อผิวหนัง ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดผื่นคันและแพ้ได้ง่าย นอกจากนี้อุจจาระของทารกมักตกอยู่ด้วย เมื่อทารกอุจจาระตกกับเสื้อผ้าที่มียกอยู่แล้วยิ่งจะทำให้เพิ่มกรดมากขึ้น ทำให้เป็นสาเหตุของก้นเหม็นและเป็นแผลได้</p> <p>การซักผ้าและเครื่องนุ่งห่มของทารก ถ้าเป็นไปได้ควรใช้สบู่ หรือสบู่เหลวสำหรับซักผ้า ดีกว่าใช้ผงซักฟอก เพราะสบู่ เช่น สบู่ซันไลน์ จะมีกรดน้อยกว่าผงซักฟอก ทำให้ทารกแพ้น้อยลงกว่าการใช้ผงซักฟอก</p> <p>หลังจากซักเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มแล้ว ควรนำไปตากไว้ในที่มีแสงแดดส่องถึง หรือมีแสงสว่างในฤดูฝน เพื่อจะฆ่าเชื้อโรคที่ขึ้น และถ้าสามารถทำได้ควรจะรีดหลังจากซักเสร็จแล้ว ซึ่งจะช่วยฆ่าเชื้อโรคได้</p> <p>7. ไม่ควรนำทารกไปในย่านชุมนุมชน เช่น โรงมหรสพ ศูนย์การค้า โรงพยาบาล ฯลฯ เพราะบริเวณต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสถานที่แออัด อากาศเสีย และเป็นแหล่งของเชื้อโรค ซึ่งจะ ทำให้ทารกติดเชื้อง่าย</p> <p><u>การดูแลด้านจิตใจทารก</u> ด้านจิตใจทารกมีความสำคัญเท่า ๆ กับด้านร่างกาย ทารกต้องการความรัก ความอบอุ่นจากผู้เลี้ยงดู ด้านร่างกายถึงแม้ว่าจะเลี้ยงดูให้ดีเพียงไรก็ตาม หากขาดความรักความอบอุ่นทางด้านจิตใจแล้ว ทารกมักจะเจริญเติบโตไม่เต็มที่เท่าที่ควร และมีความวิตกกังวล เช่น ไม่โต ไม่กิน ซึ่โรค ร้องกวน ซึมเศร้า หงุดหงิดง่าย</p>	<p>-อธิบายหลักการดูแล ด้านจิตใจทารกแล้ว ให้ผู้เรียนสรุป</p>		<p>-ผู้เรียนสามารถ บอกหลักการดูแล ด้านจิตใจทารก ได้</p>

บันทึกการสอนครั้งที่ 2 (เวลาการสอน 60 นาที)

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกประโยชน์ การอาบน้ำทารก ได้</p> <p>บอกหลักการ อาบน้ำทารกได้</p>	<p><u>การอาบน้ำและสระผมทารก</u></p> <p>การอาบน้ำทารกใหม่ประโยชน์หลายประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ช่วยกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิต 2. ทำให้ผิวหนังสะอาดป้องกันการติดเชื้อ 3. ทำให้ทารกสุขสบาย 4. ระวังอันตรายที่อาจเกิดจากความผิดปกติต่าง ๆ ของทารก <p><u>หลักในการอาบน้ำทารก</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรอาบน้ำประมาณวันละ 1-2 ครั้ง ส่วนการสระผมควรสระประมาณวันละ 1 ครั้ง ถ้าทารกมีอาการปกติ 2. ก่อนอาบน้ำจะต้องเตรียมของเครื่องใช้ทุกอย่างให้พร้อม ตลอดจนเครื่องแต่งตัวและเสื้อผ้าของทารก เพื่อจะไต่ไม่เสียเวลาหาของอาบน้ำและหลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันทารกหนาวระงับหนาวใดตามอกเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่มมากเกินไป 3. สถานที่อาบน้ำจะต้องไม่เป็นสถานที่ที่มีลมโกรก ควรปิดหน้าต่าง เพราะตามโกรกทารกจะหนาวระงับหนาว ซึ่งเป็นอันตรายต่อทารกได้ 4. ก่อนอาบน้ำจะต้องสำรวจหรือดูอาการของทารกก่อนทุกครั้ง ถ้าทารกเป็นไข้ เป็นหวัด ไอ จาม หรือในวันที่อากาศเย็นจัด มีละอองฝน ไม่ควรอาบน้ำและสระผมให้ทารก ควรเช็ดหน้า ลำตัว แขน ขา ให้สะอาดก็เพียงพอ ถ้าอากาศที่ร้อน อากาศไม่เย็นจัดก็สามารถอาบน้ำและสระผมได้ 5. การอาบน้ำต้องใช้น้ำอุ่นเพื่อให้การไหลเวียนโลหิตของทารกดี และยังเป็นการป้องกันไม่ให้ทารกหนาวระงับหนาวอีกด้วย 6. การอาบน้ำทารกกระหว่างที่สะดือยังไม่หลุด ต้องระวังอย่าให้สะดือถูกน้ำและน้ำสะดือลงไปบนหน้า เพราะสะดือจะเป็นทางนำเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ทำให้สะดือเป็นหนองได้และหลุดยากควม ควรทำความสะอาดสะดือโดยการใช้น้ำแอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ เช็ดรอบ ๆ สะดือภายหลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว และห้ามใช้ขี้ผึ้ง ยา หรือสิ่งอื่น ๆ ครอบสะดือที่ยังไม่แห้ง เพราะจะทำให้สะดือเกิดการติดเชื้อได้ เนื่องจากขี้ผึ้งหรือสารอื่น ๆ อาจจะมีเชื้อโรคปะปนอยู่ ทำให้สะดือเป็นหนองมีกลิ่นเหม็น เชื้อโรคได้ 	<p>-ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์และหลักในการอาบน้ำทารก โดยผู้สอนสรุปและเพิ่มเติมตามเนื้อหา</p>		<p>-ผู้เรียนสามารถบอกประโยชน์และหลักของการอาบน้ำทารกได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
อาหารนำทารกโต	<p>แต่ตาของการอ้างบริเวณกัน และอาหารก็สามารถที่จะนำทารกไปบนน้ำได้ แต่ของระวังอย่าให้น้ำถูกสะดือ ซึ่งสามารถกระทำโดยอุ้มทารกให้หงายตัวขึ้น เอาขาและก้นขึ้นแล้ววาง น้ำก็จะไม่ถูกสะดือถ้าระวัง</p> <p>แต่ถ้ามีน้ำถูกสะดือในขณะอาบน้ำ หรือทำความสะอาดร่างกายทารก จะต้องรีบใช้ผ้าที่สะอาดซับและเช็ดให้แห้ง แล้วหามบริเวณ 7. สะดือด้วยแอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ เพื่อฆ่าเชื้อโรค</p> <p>7. ขณะอาบน้ำจะระวังอย่าให้น้ำเข้าหูทารก จะทำให้หูอักเสบและเป็นหนองได้ ถ้ามีน้ำเข้าหูทารกจะต้องรีบเช็ดให้แห้งโดยการใช้นิ้วสันนิ้วชี้เช็ดหูทั้ง 2 ข้าง ทุกครั้งภายหลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว</p> <p>การโรยแป้งให้ทารกภายหลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว ควรระวังอย่าให้แป้งเข้าตา จมูก และปากของทารก ทำให้ระคายเคืองและเป็นอันตรายได้ ควรแป้งลงบนฝ่ามือก่อนแล้วอุบไปตามตัวและแขนขาทารก ไม่ควรแป้งจากกระป๋องลงบนลำตัวทารกทันที จะทำให้แป้งฟุ้งกระจายเข้าตา จมูก หากรกได้</p> <p><u>วิธีการอาบนำทารก</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมของเครื่องใช้ทุกอย่างให้พร้อมทั้งอุปกรณ์การอาบนำและอุปกรณ์แกตัวทารกภายหลังจากอาบนำ 2. ผสมน้ำร้อนกับน้ำเย็นให้อุณหภูมิที่พอเหมาะในของเตรียมจะพองได้ โดยการทดสอบก่อน 3. หอทารกด้วยผ้าเช็ดตัว เฉพาะบริเวณลำตัว และแขนขา เหลือไว้เฉพาะบริเวณศีรษะและใบหน้า เพื่อป้องกันทารกตื่นและบ๊ักแขนไปมาขณะอาบนำ 4. ใช้ผ้าอุ้มตัวหรือฟองน้ำชุบน้ำบีบให้แห้ง แล้วเช็ดหน้า จมูก ปากให้สะอาดก่อนที่จะเช็ดตัว 5. สระผมโดยอุ้มทารกแนบไว้ทางซ้ายของลำตัว (ถ้าผู้สระผมเป็นสตรี) ให้ลำตัวของทารกทอดอุ้มแนบซ้าย ศีรษะทารกอยู่ในอุ้มมือ ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วกลางพันหูทารกไว้เพื่อป้องกันน้ำเข้าหู (แต่ถ้าไม่แน่ใจอาจจะใช้สำลีก้อนเล็ก ๆ 2 ก้อนอุดหูไว้ก็ได้) ใช้ฟองน้ำลูบผมให้ทั่ว ฟอกสบู่ให้ทั่วศีรษะ อยาเกาควรอุบเบา ๆ แล้วใช้ฟองน้ำล้างฟองสบู่จนสะอาด แล้วเช็ดผมให้แห้งทันที เพื่อป้องกันทารกเป็นหวัด 	<p>-สาธิตวิธีการอาบนำทารกทั้งวิธีไม่นำตัวทารกลงน้ำ และวิธีการนำทารกลงน้ำแล้วให้ผู้เรียนซักถามปัญหาเกี่ยวกับการอาบนำทารก หลังจากนั้นให้ผู้เรียนได้อีกหัดการอาบนำแก่บุตรของตนทีละคน</p>	<p>-อุปกรณ์ในการอาบนำทารก เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> -กะละมัง -น้ำอุ่น -ผ้าเช็ดตัว 2 ชิ้น -ฟองน้ำ -สบู่ -เชือก -หวี -แปรง -แอลกอฮอล์ 70% -ไม้พันสำลี -อื่น ๆ 	<p>-ผู้เรียนสามารถอาบนำทารกได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
	<p>6. วางทากรองบนเบาะหรือที่รองรับที่เตรียมไว้แล้ว แกะข้าวเหนียวห่ออาหารออก ใ้ฟองน้ำลูบตัวให้ทั่ว แล้วใช้มือลูบให้เป็นฟอง ลูบเอาแก๊สออกและดูตัวทารกทอนมนก่อน ใหญ่ขึ้น และมีอาหารเป็นอินคัมสุกหาย แล้วจับมือทารกไว้ การดูสมุจะท้องท่ามากบริเวณซอหีบ และซอกคอ และท้องหลักตะแคงตามหลังให้ทั่วควย</p> <p>7. พอกสมุที่ตัวทารกทอนล่าง แล้วเช็ดสมุออกให้หมดโดยเช็ดควยน้ำสะอาดหลาย ๆ ครั้ง ถ้าท้องการจะแรมบริเวณก้นและขาทารกในน้ำก็สามารถทำได้แต่จะท้องระวิงอย่าให้สะดือถูกน้ำจนกว่าสะดือจะหลุด</p> <p>ถ้าสะดือหลุดแล้วก็สามารถที่จะอาบน้ำทารกโดยการนำลงไปแช่ในอ่างโคลกลอคล้ายตัว แขน ขา</p> <p>8. นำทารกวางบนผ้าเช็ดตัวที่ใหม่ แล้วจับ เช็ดตัวทารกในแห้งทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณซอหีบต่าง ๆ ต้องเช็ดให้แห้ง แล้วทาแป้งให้ทารก</p> <p>9. ผู้อาบน้ำมือให้สะอาดอีกครั้ง แขนงสายสะดือด้วยสำลีชุบแอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ เช็ดรอบ ๆ สะดือภายหลังจากอาบน้ำทุกครั้ง เพื่อป้องกันการติดเชื้อ แต่ถ้าสะดือหลุดแล้วก็ไม่ต้องเช็ดควยแอลกอฮอล์ก็ได้</p> <p>10. ทำความสะอาดรูจมูกทารกโดยใช้สำลีหมากรูด ม้วนให้แน่นสอดเข้าไปเช็ดแต่ละข้าง และทำความสะอาดรูหูโดยใช้ไม้พันสำลีเช็ดหูแต่ละข้างภายหลังจากอาบน้ำทุกครั้ง</p> <p>11. แขนงตัวให้ทารก โดยให้ความอบอุ่นแก่ร่างกายทารกหลังจากอาบน้ำและสระผม เพื่อป้องกันการหนาวสั่นและอาจจะเป็นหวัดได้</p> <p>12. เก็บของเครื่องใช้ต่าง ๆ อ่างทำความสะอาดและเก็บให้เข้าที่ โดยจะต้องแยกทำความสะอาดและเก็บไว้ต่างหากจากของใช้ใหญ่ทุกครั้ง เพื่อป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก</p>			

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกวิธีการทำ ความสะอาด ร่างกายทั่ว ๆ ไป ของทารกโต</p>	<p><u>การทำความสะอาดร่างกายทารกภายหลังจากถ่ายอุจจาระและ ปัสสาวะ และการทำความสะอาดร่างกายทั่วไป</u></p> <p>การทำความสะอาดร่างกายทารกภายหลังจากถ่ายอุจจาระ และปัสสาวะ เป็นสิ่งจำเป็น ไม่ควรปล่อยให้ไวจนอุจจาระแห้ง ติดกับทารกและผ้าอ้อม ทำให้ทำความสะอาดยาก และอาจจะเป็น สาเหตุที่ทำให้เกิดก้นเปื่อยได้ เนื่องจากอุจจาระมีกรดปนอยู่ อาจจะมีกลิ่นเหม็นหรือคันได้ ฉะนั้นควรปฏิบัติดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ควรรีบเช็ดผ้าที่นุ่มหรือผ้าอ้อมน้ำมูกให้หมาด เช็ดให้ สะอาดหรือล้างด้วยน้ำ โดยการนำก้นลงไปแช่น้ำแช่ของระวัง อย่าให้น้ำถูกสะดือถ้าสะดือยังไม่แห้ง ภายหลังจากทำความสะอาด แล้วควรถูหรือเช็ดให้แห้งทุกครั้ง เพื่อป้องกันก้นและผิวหนัง บริเวณรอบก้นเปื่อย 2. ผ้าที่ใช้ทำความสะอาดและเช็ดให้ทารกจะต้องเป็นผ้า ที่นุ่ม ไม่หยาบแข็งและระคายเคือง เพราะผิวหนังของทารกบาง มากไม่เหมือนกับของผู้ใหญ่ ซึ่งถ้าระคายเคืองจะทำให้ผิวหนัง ทารกเป็นรอยและเกิดผดผื่นได้ 3. หลังจากนั้นใช้เช็ดผ้าทารกให้ถูกต้องตามฤดูกาล อย่า ห่อหุ้มมากเกินไป โดยเฉพาะอากาศร้อน ควรใช้เช็ดผ้าที่ บางเบาไม่หยาบแข็งและไม่ระคายเคืองด้วย <p>ส่วนการทำความสะอาดทั่วไปของทารก เช่น เล็บของทารก จะต้องตัดให้สั้นเพื่อป้องกันการขีดข่วนตนเอง ทำให้ผิวหนังเป็นรอย และเป็นแผลได้ ควรใช้ดุนิ้วมือให้ทารกด้วย ดุนิ้วมือและดุนิ้วเท้าทารก จะต้องเช็ดให้เรียบรอยทั้ง 2 ด้าน เพื่อป้องกันค้ำยหลุดลุ่ย และ เส้นค้ำยอาจจะพันนิ้วทารกทำให้เป็นอันตรายได้</p> <p><u>การป้องกันและการปฏิบัติเมื่อทารกมีอาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ</u></p> <p>อาการผิดปกติที่จะเกิดขึ้นกับทารก ที่ผู้เลี้ยงดู ทารกจะต้องทราบ และแก้ไขได้ทันทีเมื่อมีอาการเหล่านี้เกิดขึ้น ซึ่ง อาการเหล่านี้ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหวัด ไอ จาม มีน้ำมูก ซึ่งเกิดเนื่องจากอากาศเย็น และอากาศเปลี่ยนแปลงในตอนกลางวัน ทารกไม่ได้รับอบอุ่น เพียงพอ ป้องกันโดยจะรักษาร่างกายทารกให้อบอุ่นเสมอ โดยใช้เสื้อผ้าที่หนาและใช้ผ้าห่อตัวทารก โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 	<p>-ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทำความสะอาดทารก โดยผู้สอนสรุปและเพิ่มเติมความเนื้อหา</p>	<p>-ผ้าสำหรับทำความสะอาดหรือผ้าอ้อม -ตัวอย่างดุนิ้วมือที่ถูกต้อง</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถบอกวิธีการทำความสะอาดร่างกายทารกภายหลังจากถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ และดูแลความสะอาดร่างกายทั่วไปได้</p>
<p>บอกวิธีการ ป้องกันและการ แก้ไขอาการ เป็นหวัด ไอ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นหวัด ไอ จาม มีน้ำมูก ซึ่งเกิดเนื่องจากอากาศเย็น และอากาศเปลี่ยนแปลงในตอนกลางวัน ทารกไม่ได้รับอบอุ่น เพียงพอ ป้องกันโดยจะรักษาร่างกายทารกให้อบอุ่นเสมอ โดยใช้เสื้อผ้าที่หนาและใช้ผ้าห่อตัวทารก โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน 	<p>-ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขอาการหวัด โดย</p>	<p>-ลูกสูบบาง สำหรับคุด น้ำมูก</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถบอกวิธีการป้องกันและแก้ไขอาการหวัดได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
งาม ของทารกโต	<p>เวลาอาจกินและเวลาที่อากาศเย็นจัด ถ้าทารกมีอาการหายใจไม่สะดวก มีน้ำมูกจะต้องทำให้ทารกหายใจให้สะดวกก่อน โดยการใช้ผ้าอ้อมมากพันเป็นห่วงยาวเล็ก ๆ หรือใช้ไม้น้ำพันผ้าอ้อมเล็ก ๆ สอดเข้าไปเช็ดหรืออาจจะใช้ผ้าที่นุ่มซับเบา ๆ อย่านวดแรงจะทำให้ผิวหนังถลอกได้ ถ้ามีน้ำมูกควรใช้ลูกสูบบางชนิดปลายสั้น ๆ कुछ เอาน้ำมูกออกมา เมื่อทารกง่วงและหายใจสะดวกแล้ว ถ้าต้องการให้ยาหอมระเหยให้ทารกสูดดมก็ควรใช้วิธีหยกหรือหยายาหอมระเหยลงบนผ้าหรือผ้าฝ้ายเล็ก ๆ เช่น ผ้าเช็ดหน้า แล้ววางไว้ใกล้ ๆ ทารก เพื่อให้ทารกสูดดม จะทำให้ทารกหายใจสะดวกขึ้น อย่านำยาหอมระเหยหอมวิเวจจุมก ออก และที่ต่าง ๆ ของทารก เพราะจะทำให้ร้อน เนื่องจากผิวหนังของทารกบางไม่เหมือนกับผู้ใหญ่ซึ่งใช้ยาหอมระเหยหอมวิเวจจุมก หน้าอกและที่ต่าง ๆ ได้</p>	<p>ผู้สอนสรุปและเพิ่มเติมตามเนื้อหา</p> <p>-สาธิตการใช้ลูกสูบบางชนิดน้ำมูก</p>		
บอกหลักและวิธีการแก้ไขอาการไอ ทวีร้อนได้	<p>2. อาการไอ ทวีร้อน สาเหตุเกิดจากทารกได้รับเชื้อโรคเข้าไปในร่างกาย อาจจะทำให้เกิดจากการรับประทานนมที่สกปรกและการติดเชื้อต่าง ๆ ถ้าทารกมีอาการไอ ทวีร้อน แก้ไขโดยใช้น้ำซุบพูนน้ำเป็นธรรมชาติหรืออุ่นเล็กน้อยเช็ดตัวทารกเพื่อลดความร้อน โดยเช็ดใบหน้า คอ แขน ขา และข้อพับต่าง ๆ พร้อมทั้งการให้ทารกรับประทานน้ำต้มสุกให้มาก ๆ การเช็ดตัวทารกไม่ควรใช้น้ำซุบพูนน้ำที่เปียกมาก ๆ เช็ดบริเวณหน้าอกนาน ๆ หรือเช็ดตัวในสถานที่ลมโกรก ซึ่งอาจจะทำให้ทารกปอดควมได้ การเช็ดตัวควรจะทำจากส่วนปลายของลำตัวเร้าสู่หัวใจ และอย่ารดแรงจนเกินไปเพราะจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความร้อนเพิ่มขึ้น ควรใช้น้ำซุบพูนน้ำที่หมากรว้างไว้บริเวณข้อพับต่าง ๆ ของทารกเป็นระยะ ๆ ด้วย เพราะบริเวณข้อพับต่าง ๆ มีเส้นเลือดมาเลี้ยงมากจะช่วยให้ความร้อนลดลงได้เร็วขึ้น การเช็ดตัวลูกใช้ ควรเช็ดประมาณ 2 ชั่วโมงต่อ 1 ครั้ง การเช็ดแต่ละครั้งประมาณ 15-20 นาที เมื่อเช็ดเสร็จแล้วต้องเช็ดตัวให้แห้ง ใส่เสื้อผ้าบางเบา ไม่ควรห่อทารกด้วยผ้าหนา ๆ เกินไป จะทำให้เกิดความร้อนเพิ่มขึ้น เมื่อเช็ดตัวให้ทารก 2 ครั้งแล้วความร้อนไม่ลดลง และอาการไม่ดีขึ้นควรพาทารกไปพบแพทย์ ไม่ควรปล่อยให้ทารกไอสูงมาก ๆ เพราะถ้าไอสูงมากทารกอาจจะชักได้ อยา</p>	<p>-อธิบายหลักและวิธีการแก้ไขอาการไอ ทวีร้อน</p> <p>-สาธิตวิธีการเช็ดตัวลูกใช้ โดยการใช้น้ำซุบพูนน้ำ</p>	<p>-อุปกรณ์ในการเช็ดตัว เช่น</p> <p>-กะละมัง</p> <p>-ผ้าซุนพูน 2 ผืน</p> <p>-ผ้าเช็ดตัว</p> <p>-น้ำเย็น</p> <p>ธรรมชาติ</p> <p>-น้ำต้ม</p> <p>-อื่น ๆ</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถบอกวิธีการแก้ไขอาการไอ ทวีร้อนของทารกได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกวิธีป้องกัน และแก้อาการ ท้องผูก</p>	<p>ข้อขาดใจให้ทารกรับประทานเองโดยไม่ใ้ใครป้อนนม เพราะจะเป็นอันตรายแก่ทารกอย่างมาก ทั้งนี้เพราะชนิดและ ขนาดของยาที่ให้ทารกแตกต่างจากของผู้ใหญ่ และการรับ- ประทานขาดใจโดยไม่ใ้ใครป้อนนมอาจจะทำให้เกิดอาการ มากขึ้น และมีเลือดออกบริเวณอวัยวะภายในมากขึ้นอาหาร เป็นไรจากใจเลือดออก</p> <p>ขณะที่ทารกเป็นไขควรรักษาอาหารมากขึ้น และนมก็ สามารถให้ไตตามปกติทารกสามารถรับประทานได้</p> <p>3. <u>อาการท้องผูก</u> สาเหตุมักเกิดจากทารกรับประทาน น้ำน้อยและทารกรับประทานนมผสมที่เข้มข้นเกินไป ทารกที่ รับประทานนมมารดาไม่คอยท้องผูก</p> <p>ปกติทารกจะถ่ายอุจจาระประมาณวันละ 1-3 ครั้ง แต่ถ้ามีอาการท้องผูกทารกจะไม่ถ่ายอุจจาระภายใน 1-2 วัน การแก้อาการท้องผูกของทารกทำได้โดยการให้ทารกดื่มน้ำ มากขึ้น และอาจจะให้ดื่มน้ำส้มคั้นเพิ่มจำนวนขึ้นจากเดิมอาหาร อาบเกิน 1 เดือนแล้ว ถ้ายังไม่ถ่ายให้ใส่สบู่เหลวเป็นผงเล็กน้อย ในหม้อมหรือกิสเซอร์ลินแห่งสอเขาไปในทวารหนักของทารก สบู่ผงเล็กน้อย มีความสามารถทำเองได้ แต่กิสเซอร์ลินแห่ง ก็สามารถที่จะหาซื้อได้ตามร้านขายยาทั่วไป การเก็บกิสเซอร์ลิน แห่งจะต้องเก็บไว้ในตู้เย็นหรือแช่ในน้ำแข็งตลอดเวลา เพื่อ ให้แข็งตัว นอกจากนั้นการแก้อาการท้องผูกของทารกจะต้อง แก้ไขส่วนผสมของนมที่ให้แก่ทารกด้วย โดยการลดจำนวนของ นมลง แต่เพิ่มน้ำตาลและน้ำมากขึ้น ถ้าปฏิบัติดังกล่าวแล้วทารก ยังไม่ถ่ายอุจจาระในเวลา 3 วัน ควรปรึกษาแพทย์ เพราะ ทารกอาจจะมีอาการผิดปกติเกี่ยวกับลำไส้ใหญ่ได้ ไม่ควรใ้ ยาถ่ายหรือยาระบายกับทารกโดยไม่ใ้ใครปรึกษาแพทย์ เพราะจะ ทำให้ทารกเคยชินกับการใ้ยาระบายหรือยาถ่าย และเป็น อันตรายแก่ทารกได้</p>	<p>-ให้ผู้เรียนแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้อาการ ท้องผูกของทารก ผู้สอนสรุปและ เพิ่มเติมเนื้อหาส่วน ที่ยังขาดให้ครบ -ให้คู่ตัวอย่างสบู่ที่ เหล่านี้เป็นผงเล็กน้อย สำหรับสอทวาร- หนักทารก</p>	<p>-สบู่เหลวเป็น ผงเล็กน้อย และกิสเซอร์ลิน แห่ง</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถ บอกหลักการ ป้องกันและวิธี แก้อาการ ท้องผูกของทารก ได้</p>
<p>บอกวิธีป้องกัน และแก้อาการ ท้องเสียได้</p>	<p>4. <u>อาการท้องเสีย</u> อาจเกิดขึ้นได้เนื่องจากนมผสม บางอย่าง หรือนมผสมที่บูด หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้นม ไม่สะอาด นอกจากนั้นมารดาเองหรือผู้ให้นมทารกไม่ใ้รักษา ความสะอาดหัวนม เต้านม และล้างมือให้สะอาดก่อนให้นมทารก</p>	<p>-ให้ผู้เรียนแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับการป้องกัน และแก้อาการ</p>	<p>-ภาพอุจจาระ สีต่าง ๆ ที่ ผิดปกติและ ปกติ</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถ บอกหลักการ ป้องกันและวิธี แก้อาการ</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกวิธีป้องกัน และแก้ไขอาการ ผดขึ้นของทารกได้</p>	<p>ซึ่งผู้ดูแลทารกจะต้องระวังรักษาความสะอาดเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว</p> <p>ถ้าทารกมีอาการท้องเสีย ทารกจะถ่ายอุจจาระบ่อยครั้งประมาณวันละมากกว่า 5 ครั้ง และจะถ่ายติดก้น โขยเฉพาะอย่างถึงจะถ่ายทุก ๆ ครั้งหลังจากที่โหมมไปแล้วไม่นาน ลักษณะอุจจาระจะมีลักษณะหยาบแฉกน้ำและเนื้อของอุจจาระออกจากกัน ไม่ละเอียดเหมือนลักษณะอุจจาระปกติ ซึ่งอุจจาระปกติในวันแรก ๆ จะถ่ายเป็นสีเทา เขียว คอมาจะค่อย ๆ สีจางลง มีสีเหลืองปนมากขึ้น ถ้าทารกมีประหานนม แต่ลักษณะของอุจจาระจะละเอียดไม่แฉกน้ำและเนื้อออกจากกัน เหมือนกับเมื่อมีอาการท้องเสีย</p> <p>เมื่อทารกท้องเสียควรปฏิบัติโดยให้ทารกงดนมชั่วคราว แต่ให้รับประทานน้ำราชธอน หรือน้ำผสมผงเกลือแร่แทน พร้อมกับสังเกตจำนวนครั้ง สี กลิ่น ที่ทารกถ่ายออกมาด้วย ไม่ควรปล่อยให้ทารกท้องเสียนานเกิน 1 วัน เพราะทารกจะเสียน้ำมาก มีไข้เนื่องจากขาดน้ำ ทารกจะรับประทานอาหารไม่ได้อ่อนเพลีย ซึ่งจะทำให้มีอาการรุนแรงต่อไปได้ ฉะนั้นถ้าทารกถ่ายอุจจาระหลาย ๆ ครั้ง และโคแก้ไขตามวิธีดังกล่าวแล้วแต่อาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์ ไม่ควรซื้อยาแก้ท้องเสียให้ทารกรับประทานเองโดยไม่ได้ปรึกษาแพทย์ เพราะจะทำให้เป็นอันตรายแก่ทารกได้</p> <p>แต่ถ้าทารกอาการดีขึ้น ถ่ายอุจจาระห่างลง อุจจาระมีเนื้อมากขึ้น ก็เริ่มให้นม แต่จะต้องโหมมที่เจือจางก่อน ถ้าเป็นนมผสมแล้วค่อย ๆ เติมจนมากขึ้นจนเป็นปกติ แต่ถ้าเป็นนมมารคาก็สามารถให้ได้ แต่ต้องรักษาความสะอาดหัวนม เคา้มนมมือของมารค และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการโหมม ให้สะอาดอยู่เสมอ</p> <p>5. <u>อาการผดขึ้น</u> เกิดเนื่องจากอากาศร้อนและห่อตัวทารกมากเกินไป หรืออาจจะเกิดจากเสื้อผ้าที่ระคายเคืองหรือหยาบแข็ง และเกิดจากเส้นของทารกที่ยาวและเกาตามตัว หรืออาจจะเกิดจากผ้าอ้อม หรือเสื้อผ้าที่ซักไม่หมดสบู่ หรือผงซักฟอกซึ่งไม่สะอาดพอ อาจจะมีกรรคังคางอยู่ซึ่งระคายเคืองต่อผิวหนังทารก</p>	<p>ท้องเสีย โดยผู้สอนสรุปและเพิ่มเติมเนื้อหาที่ขาดให้ครบ</p> <p>-ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันและวิธีแก้ไขอาการ ผดขึ้นของทารก โดย</p>	<p>ท้องเสียของทารกได้</p> <p>-ตัวอย่างแม่ที่ควรระวังทารก</p>	<p>ผู้เรียนสามารถบอกหลักการป้องกันและวิธีแก้ไขอาการ ผดขึ้นของทารกได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนการสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
บอกวิธีป้องกัน และแก้ไขอาการ ก้นเปื้อนของ ทารกโต	<p>ฉะนั้นควร ตรวจร่างกายทารกบ่อยเสมอ ตักเล็มทารกให้สั้น ใส่ถุงมือ และหมาร้อนควรใส่เสื้อผ้าบางเบาไม่ระคายเคือง อย่าห่อตัวทารกมากเกินไปจะทำให้ร้อนและเหงื่อออกมาก เสื้อผ้าที่ไร้ก้นทารกจะทองรักให้สะอาดและเป็นชนิดที่ไม่ระคาย เคือง และข้อสำคัญจะต้องรักษาความสะอาดทารกและเช็ดให้ แห้งอยู่เสมอโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณข้อพับจะทองคุณให้แห้ง อาจจะหาแป้งให้ทารกใช้ภายหลังจากทำความสะอาดและเช็ด ให้แห้งแล้ว แป้งที่ไร้ก้นทารกจะทองเป็นแป้งชนิดที่ไม่มี น้ำหอมเจือปน ควรใช้แป้งสำหรับเด็กโดยเฉพาะ อย่าใช้ ปะปนกับของผู้ใหญ่ แป้งที่มีน้ำหอมจะระคายเคืองผิวหนังทารกได้ มาก</p> <p>ถ้าทารกเป็นผดผื่นชนิดพุพอง ทักคือลูกตุ้มมากและ เป็นหนอง ควรปรึกษาแพทย์เพื่อรักษาที่ถูกต้องและป้องกันการ ติดเชื้อ</p> <p>6. <u>อาการก้นเปื้อน</u> สาเหตุเกิดจากการถ่ายอุจจาระ บ่อย ๆ และไม่รีบทำความสะอาดและเช็ดให้แห้ง ทั้งนี้เนื่อง จากว่าอุจจาระของทารกมีฤทธิ์ เป็นกรดจากนมผสมที่มีน้ำตาลมาก เกินไป หรือเกิดจากการซักผ้าอ้อมและเครื่องนุ่งห่มของทารก ไม่หมกหมุ่และไม่สะอาด ทำให้ผิวหนังบริเวณก้นและขาเกิดการ ระคายเคือง ฉะนั้นจะต้องระวังเรื่องความสะอาดภายหลังถ่าย อุจจาระและปัสสาวะ โดยอย่าปล่อยให้ทารกนั่งบนเก้าอี้ก้น ควรล้างและเช็ดให้แห้งทุกครั้ง และเสื้อผ้าของทารกจะทองรัก และอาจไหม้หมกหมุ่และผดพุพอง</p> <p>ถ้าทารกก้นเปื้อนควรล้างก้นด้วยน้ำอุ่น อย่าห่อทารก ให้ไร้อากาศจนเกินไปเลย ๆ แล้วจึงให้ทารกนอนตะแคงเพื่อ ให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่อับชื้น จะทำให้ผดหายเร็วขึ้น</p>	<p>-ให้ดูเรียนแสดง ความคิดเห็น เกี่ยวกับการป้องกัน และวิธีแก้ไขอาการ ก้นเปื้อนของทารก โดยผู้สอนสรุปและ เพิ่มเติมเนื้อหา ส่วนที่ขาดให้ครบ</p>	<p>-ภาพแสดง ทารกก้นเปื้อน</p>	<p>-ผู้เรียนสามารถ บอกหลักการและ วิธีแก้ไขอาการ ก้นเปื้อนของ ทารกได้</p>
บอกวิธีป้องกัน และแก้ไขอาการ ตัวเหลือง ตาเหลืองของ ทารกโต	<p>7. <u>อาการตัวเหลือง ตาเหลือง</u> พบได้ประมาณ 20% ของทารกที่คลอดใหม่ สาเหตุเกิดจากตับของทารกยังไม่สามารถ ทำงานได้เต็มที่ จึงไม่สามารถสร้างเอนไซม์ (Enzyme) ได้ เมื่อเมื่อกเลือกแดงของทารกตก จะทำให้ บิลิรูบิน (Bilirubin) ในกระแสโลหิตสูงขึ้น และปรากฏอยู่ตามผิวหนังทั่ว ๆ ไป ทำให้เกิดอาการตัวเหลืองและตาเหลืองขึ้น อาการนี้จะเกิด</p>	<p>-อธิบายถึงสาเหตุ การป้องกันและการ แก้ไขอาการตา- เหลืองตัวเหลือง ของทารก โดยให้ ผู้เรียนสรุป</p>		<p>-ผู้เรียนสามารถ บอกหลักการ ป้องกันและการ แก้ไขอาการตา- เหลืองตัวเหลือง ของทารกได้</p>

ความมุ่งหมาย	เนื้อหา	กิจกรรม การเรียนรู้การสอน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>บอกวิธีป้องกัน และแก้ไขอาการ อื่นเป็นฝ้าของ ทารกโต</p>	<p>ประมาณวันที่ 3-4 หลังคลอด ทารกอาจมีอาการซึม ไม่ยอม ดูดนมรวมควย</p> <p>การแก้ไขควรให้ทารกกินนมมากขึ้น โดยให้ดูดนมทุกครึ่ง หลังจากดูดนม ในระหว่างให้นม หรือระหว่างที่ทารกไม่ได้อ ดูดนม จะทำให้อาการนี้หายไปภายใน 7 วันหลังคลอด แต่ ถ้าทารกกินนมมาก ๆ แล้วอาการตัวเหลืองไม่ลดลงแต่กลับเพิ่ม มากขึ้น หลังจาก 7 วันหลังคลอดไปแล้ว ควรปรึกษาแพทย์ ทั้งนี้เพราะทารกอาจมีอาการผิดปกติเกี่ยวกับระบบเลือดได้ ซึ่งจะทำให้เกิดอาการรุนแรงมากขึ้น</p> <p>8. <u>อาการอื่นเป็นฝ้า</u> เกิดจากมีน้ำมันคั่งในปากและ การย่อยผิดปกติ พบได้บ่อยในรายชวคนที่ไม่สะอาด และ น้ำลายของทารกซึ่งมีคุณสมบัติเป็นกรดเป็นที่เจริญอย่างดีของ เชื้อรา ติดคอไค้งายจากทารกคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง โดยการ ใช้ชวคนรวมกัน</p> <p>โดยปกติทารกอาจมีอาการอื่นเป็นฝ้าไค้บ้างเล็กน้อย ซึ่งก็ไม่ถือว่าผิดปกติและไม่เป็นอันตราย ก็ควรให้ทารกกินนม มากขึ้นและควรค้ทุกครั้งหลังจากรับประทานนม เพื่อล้างคราบ น้ำมันที่ติดอยู่ในปากและกระพุ้งแก้ม ชวคนของทารกจะค้ของนม และรักษาความสะอาดอยู่เสมอ ไม่ควรให้ทารกใช้ชวคนปะปน กับทารกคนอื่น</p> <p>ถ้าทารกมีอาการ อื่นเป็นฝ้าขาวหนา และมีอาการของการ ดูดนมน้อยลงรวมควย นอกจากปฏิบัติค้กล่าวแล้ว และอาจจะ ค้ของยาสีม่วงหรือ Gentian Violet 1% Solution ค้ควย การทาจะค้ของทาภายหลังจากที่ทารกค้นมและน้ำค้แล้ว ไม่ควรจะเช้คค้ออก ถ้าดูรุนแรงเกินไปจะค้ใหม่ริเวค้ค้ค้ค้ เป็นแผลและมีเลือดออกค้ค้</p> <p>แต่ดาปฏิบัติค้ต่าง ๆ ค้กล่าวแล้ว อาการไม่ค้ขึ้นควร ปรึกษาแพทย์</p>	<p>-ให้ดูเรียนแสดงความ ค้ค้เห็นเกี่ยวกับการ ป้องกันและการแก้ไข อาการอื่นเป็นฝ้าของ ทารก โดยดูสอนสรูป และเพิ่มเติมเนื้อหา ส่วนที่ชวค้ให้ครบ</p>	<p>-ยาสีม่วง (Gentian Violet) -ภาพแสดงทารก อื่นเป็นฝ้าที่ ผิดปกติ</p>	<p>-ดูเรียนสามารถ บอกหลักการ ป้องกันและการ แก้ไขอาการอื่น เป็นฝ้าของทารก โต</p>

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม.0309/

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มิถุนายน 2528

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุตรดิตถ์

เนื่องด้วย นางอรุณวรรณ เกตุแก้ว นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา
พยาบาลศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง "ผลการสอนนิตาและมารคาต่อการมีส่วนร่วม
ของนิตาในการดูแลทารกแรกเกิด ตามการรายงานของนิตาและมารคา" ใน
การนี้ นิสิตต้องทำการศึกษาและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยสอนนิตาและมารคา
ที่ศึกษาถึงคลอด และสัมภาษณ์นิตาและมารคาที่แผนกตรวจสุขภาพเด็กที่ ของโรงพยาบาล

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุมัติให้
นิสิตได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

บัณฑิตวิทยาลัย หวังอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน และขอขอบคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิมรุ บุนนาค)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร.2527677, 2529986

แบบสอบถาม เรื่อง ผลการสอนนิทานและมารดาต่อการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแล
ทารกแรกเกิด ตามการรายงานของบิดาและมารดา

แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด แบ่งออก
เป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่อง ตาม
ความเป็นจริง

1. ระดับการศึกษาของบิดา

☐ ประถมศึกษา	☐ สูงกว่าประถมศึกษา
-------------------------------------	--

 ระดับการศึกษาของมารดา

☐ ประถมศึกษา	☐ สูงกว่าประถมศึกษา
-------------------------------------	--
2. อาชีพของบิดา

☐ ในบ้าน	☐ นอกบ้าน
---------------------------------	----------------------------------
3. สถานที่อยู่อาศัย

☐ ในเขตเทศบาล	☐ นอกเขตเทศบาล
--------------------------------------	---------------------------------------
4. รายได้ของครอบครัว

☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท/เดือน	☐ 3,000-5,000 บาท/เดือน
☐ สูงกว่า 5,000 บาท/เดือน	
5. เพศของบุตร

☐ เพศหญิง	☐ เพศชาย
----------------------------------	---------------------------------
6. การมีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก

☐ มี	☐ ไม่มี
-----------------------------	--------------------------------

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมายถูก (✓) ในข้อที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

การมีส่วนร่วมมากที่สุด หมายความว่า การที่บิดาได้ลงมือกระทำหรือช่วยกระทำ ในกิจกรรมการดูแลทารกแรกเกิดนั้น ๆ ทุกครั้ง เมื่อ บิดาอยู่กับทารก คิดเป็นคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

การมีส่วนร่วมมาก หมายความว่า การที่บิดาได้ลงมือกระทำหรือช่วยกระทำ ในกิจกรรมการดูแลทารกแรกเกิดนั้น ๆ เกือบทุกครั้ง หรือเป็นส่วนมาก เมื่อบิดาอยู่กับทารก คิดเป็นคะแนน เท่ากับ 4 คะแนน

การมีส่วนร่วมปานกลาง หมายความว่า การที่บิดาได้ลงมือกระทำหรือช่วยกระทำ ในกิจกรรมการดูแลทารกแรกเกิดนั้น ๆ จำนวนเท่า ๆ กับที่ไม่ได้กระทำเมื่ออยู่กับทารก คิดเป็นคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

การมีส่วนร่วมน้อย หมายความว่า การที่บิดาได้ลงมือกระทำหรือช่วยกระทำ ในกิจกรรมการดูแลทารกแรกเกิดนั้น ๆ น้อยเมื่อบิดา อยู่กับทารก คิดเป็นคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

การมีส่วนร่วมน้อยมากหรือ การไม่มีส่วนร่วม หมายความว่า การที่บิดาได้ลงมือกระทำหรือช่วยกระทำ ในกิจกรรมการดูแลทารกแรกเกิดนั้น ๆ น้อยมากเมื่อ บิดาอยู่กับทารก หรือการที่บิดาไม่ได้ลงมือกระทำหรือ ช่วยกระทำในกิจกรรมการดูแลทารกแรกเกิดนั้น ๆ ถึงแม้ว่าบิดาจะอยู่กับทารก คิดเป็นคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

อาการไม่เกิดขึ้น หมายความว่า ทารกไม่ได้เกิดอาการหวัด ไข้ หอบเสีย คาเหลืองตัวเหลือง หอบเสีย ผื่นคัน ก้นเปื่อย ใน ระยะเวลา 1 เดือนหลังจากคลอด คิดเป็นคะแนนเท่ากับ 0 คะแนน

กิจกรรมที่กระทำหรือช่วยกระทำต่อตัว ทารกเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิด	การมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยมาก หรือไม่มี 1
1. <u>การให้อาหารทารก</u>					
1.1 ทำความสะอาดขมับและ ขมับหน้าทารกโดยการขมิใน น้ำเค็มหรืออบด้วยความร้อน
1.2 เตรียมนมให้ทารก
1.3 เตรียมน้ำให้ทารก
1.4 อุมทารกและถือขมับให้ทารก ในการให้นมหรือน้ำแก่ทารก ไม่ปล่อยให้ทารกดูดเอง
1.5 ไม่ไ้ให้ทารกจับประตวน นมชงหวาน
1.6 ให้ทารกค้มน้ำขมสุด
1.7 กดคางทารกหรือกดข้างมุมปาก เบา ๆ เมื่อต้องการให้ทารก คายขมับหรือขมับน้ำออก จากปาก
1.8 อุมทารกให้เรอหลังจาก รับประตวนนม
1.9 ให้ทารกนอนตะแคงขวาหรือนอน คว่ำหลังจากรับประตวนนมและ น้ำและหลังจากให้เรอเสร็จแล้ว

กิจกรรมที่กระทำหรือช่วยกระทำต่อตัว ทารกเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิด	การมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยมาก หรือไม่มี 1
2. <u>การป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก</u>					
2.1 ล้างมือก่อนจับต้องและให้ทารก ดูหรือให้อาหารทารก
2.2 เวลาบิดา ใจ จาม เป็นหวัด จะ ปิดปาก จมูก และล้างมือให้ สะอาดก่อนเข้าหาทารก
2.3 ทำความสะอาดที่นอน เสื้อผ้า และห้องนอนของทารก
2.4 ทำความสะอาดเสื้อผ้า อุปกรณ์ การให้น้ำ นม และอื่น ๆ ของ ทารกแยกต่างหากจากผู้ใหญ่
2.5 เก็บของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์ให้น้ำและนมและอื่น ๆ แยกต่างหากจากผู้ใหญ่
2.6 ไม่นำทารกไปในที่ชุมชน เช่น ตลาด ศูนย์การค้า โรงมหรสพ ฯลฯ
2.7 ให้ทารกใช้ชามหรือช้อนของตัวเอง ตนเอง ไม่ปะปนกับทารกคนอื่น ๆ
3. <u>การอาบน้ำและสระผมทารก</u>					
3.1 เตรียมของใช้อาบน้ำทารก
3.2 ส่องตรวจอาการผิดปกติต่าง ๆ ของ ทารกก่อนอาบน้ำ

กิจกรรมที่กระทำหรือช่วยกระทำต่อตัว ทารกเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิด	การมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยมาก หรือไม่มี
	5	4	3	2	1
3.3 สระผมให้ทารก
3.4 อาบน้ำให้ทารก
3.5 ปัดหน้าตาหรือหลีกเลี่ยงการ อาบน้ำและสระผมให้ทารกใน ที่ฉกักรก
3.6 เตรียมหรือใช้น้ำอุ่นในการอาบน้ำ และสระผมทารก
3.7 หลีกเลี่ยงการอาบน้ำและสระผม ในวันที่อากาศเย็นจัด มีละอองฝน และทารกไม่สบาย แต่เช็ดตัวให้ โดยการใช้น้ำอุ่น
3.8 ระวังไม่ให้สะดือทารกที่ยังไม่หลุ่ กน้ำ
3.9 แต่งตัวให้ความอบอุ่นทารก หลังจากอาบน้ำ
3.10 ใช้แอลกอฮอล์ 70% เช็ดรอบ ๆ สะดือทารกหลังจากอาบน้ำ
3.11 ใช้ไม้พันสำลีเช็ดหูทารกหลังจาก อาบน้ำ
3.12 เก็บของเครื่องใช้ทารกหลังจาก อาบน้ำ

กิจกรรมที่กระทำหรือช่วยกระทำต่อตัว ทารกเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิด	การมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยมาก หรือไม่มี 1
4. <u>การดูแลความสะอาดร่างกายภายหลังจาก ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะและการดูแล ความสะอาดทั่วไป</u>					
4.1 ล้างหรือทำความสะอาดร่างกาย ทารกภายหลังจากถ่ายอุจจาระ หรือปัสสาวะ
4.2 เช็ดร่างกายทารกให้แห้ง ภายหลังจากทำความสะอาด
4.3 เปลี่ยนผ้าอ้อมและแต่งตัวให้ทารก หลังจากทำความสะอาด
4.4 ตัดเล็บให้ทารกเมื่อเล็บยาว
4.5 ใส่ถุงมือให้ทารกเพื่อป้องกันการ ขีดข่วนตัวเองและเพื่อความอบอุ่น
4.6 ใช้น้ำมัน ไขมัน และสบู่หรือใช้ สบู่ที่สะอาดชุ่มน้ำต้มสุกบีบให้ หมาด เช็ดขี้ตาให้ทารกเมื่อมีขี้ตา
4.7 ดูแลศีรษะทารกให้สะอาด อย่า ให้มีรังแคค้ำหรือสิ่งสกปรก
5. <u>การดูแลคานจิตใจทารก</u>					
5.1 อุ้มทารกเมื่อบิดาวางและทารกตื่น
5.2 หยอกล้อและพูดคุยกับทารก เมื่อ บิดาวางและทารกตื่น

กิจกรรมที่กระทำหรือช่วยกระทำต่อตัว ทารกเกี่ยวกับการดูแลทารกแรกเกิด	การมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อยมาก หรือไม่มี 1
5.3 ดูแลหรืออุ้มทารกเมื่อร้องไห้ ไม่ปล่อยไห้ร้องนาน ๆ
5.4 ให้อาหารหรือน้ำทารกเมื่อ แสดงอาการหิว
5.5 ดูแลและป้องกันแมลงและ สิ่งรบกวนต่าง ๆ ออย่าให้รบกวน ทารก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิกวในการดูแล
ทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
ในหมวดการให้อาหารทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การให้อาหารทารก	กลุ่มทดลอง N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิกวา	กลุ่มควบคุม N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิกวา	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. ทำความสะอาดขาคอ และขาค้นทารกโดย การขุดในน้ำเดือดหรือ อบด้วยความร้อน	3.40	0.86	ปานกลาง	3.45	0.74	ปานกลาง	-0.28
2. การเตรียมนมให้ทารก	2.28	0.59	น้อย	2.82	0.70	ปานกลาง	-3.74**
3. การเตรียมน้ำให้ทารก	2.22	0.57	น้อย	2.60	0.66	ปานกลาง	-2.68**
4. อุมทารกและถือขาคอ ให้ทารกในการให้นม หรือนำนมทารกไม- ปลออยู่ให้ทารกดูดเอง	3.40	0.58	ปานกลาง	2.75	0.83	ปานกลาง	4.00**
5. ไมเคให้ทารกกับ- ประหานนมขุนหวาน	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	0
6. ให้ทารกคิมน้ำคุด	4.67	0.52	มากที่สุด	4.37	0.62	มาก	2.32*
7. กคคางหรือกคขาง มุดปากเบว ๆ เมื่อ ทองการให้ทารกคาย ขาคอหรือขาค้น							
ออกจากปลุก	2.77	0.76	ปานกลาง	2.05	0.54	น้อย	4.99**
8. อุมทารกให้เรอหลังจาก รับประทานนม	3.00	0.74	ปานกลาง	2.12	0.64	น้อย	5.58**
9. ให้ทารกนคุดคแคง หรือนอนคว่าหลังจก รับประทานนมและนำ และหลังจกให้เรอ เสร์จแลว	2.95	0.63	ปานกลาง	2.12	0.46	น้อย	7.12**
รวม	3.30	0.36	ปานกลาง	3.03	0.32	ปานกลาง	3.44**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแล
ทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์บิดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
ในหมวดการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การป้องกันการติดเชื้อ แก่ทารก	กลุ่มทดลอง N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. ล้างมือก่อนจับท้องและ ไหการดูแลหรือให้อาหาร อาหารทารก	4.15	0.36	มาก	4.22	0.65	มาก	-0.63
2. เวลามีไข้ ไอ จาม เป็นหวัดจะปิดปากจมูก และล้างมือให้สะอาด ก่อนเข้าหาทารก	4.90	0.30	มากที่สุด	4.70	0.46	มากที่สุด	2.28*
3. ทำความสะอาดที่นอน เสื่อผ้าและทองนอน ของทารก	2.52	0.71	น้อย	2.70	0.71	ปานกลาง	-1.09
4. ทำความสะอาดตู้เสื้อผ้า อุปกรณ์การอาบน้ำ นม และอื่น ๆ ของทารก แยกต่างหากจากผู้ใหญ่	3.67	0.65	มาก	3.93	0.62	มาก	-1.66
5. เก็บของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การโ น้ำและนมและอื่น ๆ แยกต่างหากจากของ ผู้ใหญ่	3.70	0.60	มาก	3.92	0.61	มาก	-1.64
6. ไม่นำทารกไปในที่ชุมชน เช่น ตลาด ศูนย์การค้า โรงแรมหอพัก ฯลฯ	4.97	0.16	มากที่สุด	4.85	0.36	มากที่สุด	2.00*
7. ให้อาหารใช้ช้อนนมหรือ ช้อนน้ำของตนเองไม่ ปะปนกับทารกคนอื่น ๆ	4.95	0.31	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	-1.00
รวม	4.05	0.28	มาก	4.19	0.33	มาก	-1.95

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแล
ทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์บิดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
ในหมวดการอาบน้ำและสระผมทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การอาบน้ำและสระ ผมทารก	กลุ่มทดลอง N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	t
1. เตรียมของใช้อาบน้ำ ทารก	2.82 0.77	ปานกลาง	3.05 0.77	ปานกลาง	-1.29
2. สุ่มตรวจอาการผิดปกติ ต่างๆ ของทารก ก่อนอาบน้ำ	3.12 0.68	ปานกลาง	2.55 0.86	น้อย	3.27**
3. สระผมให้ทารก	1.92 0.34	น้อย	1.55 0.67	น้อยที่สุด	3.11**
4. อาบน้ำให้ทารก	2.00 0.22	น้อย	1.67 0.65	น้อย	2.96**
5. ปิคุหน้ากางหรือหลีกเลี่ยงการ อาบน้ำและ สระผมให้ทารกในที่ ลมโกรก	4.22 0.52	มาก	4.05 0.50	มาก	1.51
6. เตรียมหรือใช้น้ำอุ่น ในการอาบน้ำและ สระผมทารก	4.52 0.50	มาก	4.45 0.63	มาก	0.58
7. หลีกเลี่ยงการอาบน้ำ และสระผมทารกใน วันที่อากาศเย็นจัด มีจระเข้หรือแมลง กัดต่อย โดยการใช้ผ้าห่ม คลุมตัวให้ อบอุ่น	4.95 0.22	มากที่สุด	4.82 0.44	มากที่สุด	1.59
8. ระวังไม่ให้สะดือทารก ที่ยังไม่หลุดถูกน้ำ	2.72 0.74	ปานกลาง	2.57 0.80	น้อย	0.86

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การอาบน้ำและสระผม ทารก	กลุ่มทดลอง N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
9. แต้งิ้วให้ความอบอุ่น ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.57	0.80	น้อย	2.82	0.74	ปานกลาง	-1.43
10. ไข่แอลกอฮอล์ 70% เช็ดรอบ ๆ สะกือ ทารกภายหลังจาก อาบน้ำ	2.32	0.52	น้อย	1.87	0.60	น้อย	3.54**
11. ไข่ไม้พันสำลีเช็ดหู ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.30	0.56	น้อย	2.05	0.54	น้อย	2.00*
12. เก็บของเครื่องใช้ ทารกหลังจากอาบน้ำ	3.37	0.69	มาก	3.50	0.63	ปานกลาง	-0.83
รวม	3.07	0.28	ปานกลาง	2.91	0.38	ปานกลาง	2.11*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิกาในการ
 ควบคุมอาหารที่เกิดจากการสัมภาษณ์บิกา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่ม
 ควบคุม ในหมวดการควบคุมความสะอาดร่างกายทหารบกภายหลังถ่ายอุจจาระ
 และปัสสาวะและการควบคุมความสะอาดทั่วไป โดยแยกเป็นรายข้อ

การควบคุมความสะอาด ร่างกายทหารบกภายหลัง ถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะและ การควบคุมความสะอาดทั่วไป	กลุ่มทดลอง N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิกา	กลุ่มควบคุม N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิกา	t
1. ล้างหรือทำความสะอาด ร่างกายทหารบก ภายหลังจากถ่าย อุจจาระหรือปัสสาวะ	2.72 0.74	ปานกลาง	2.82 0.54	ปานกลาง	-0.68
2. เช็ดร่างกายทหารบกให้ แห้งภายหลังจากทำ ความสะอาด	2.72 0.77	ปานกลาง	2.85 0.65	ปานกลาง	-0.77
3. เปลี่ยนผ้าอ้อมและ แคงตัวให้ทหารบกหลัง- จากทำความสะอาด	2.80 0.75	ปานกลาง	3.07 0.61	ปานกลาง	-1.78
4. ตักเล็มให้ทหารบกเมื่อ เล็มยาว	2.92 0.85	ปานกลาง	1.55 0.51	น้อยที่สุด	8.73**
5. ใส่ถุงมือให้ทหารบกเพื่อ ป้องกันการขีดข่วน ตัวเองและเพื่อความ อบอุ่น	2.92 0.85	ปานกลาง	2.98 0.61	ปานกลาง	-0.30

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การดูแลความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง ฉายอุจจาระ บั๊สสาวะและ การดูแลความสะอาดทั่วไป	กลุ่มทดลอง N=40 \bar{X} S.D. ของบิคา	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิคา	กลุ่มควบคุม N=40 \bar{X} S.D. ของบิคา	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิคา	t
6. ใช้น้ำอุ่น ๆ และ สะอาดหรือใช้สำลีที่ สะอาดชุบน้ำต้มสุก บีบให้หมาดเช็ดซิทา ให้ทารกเมื่อมีซิทา	2.70 0.71	ปานกลาง	2.35 0.69	น้อย	2.20*
7. ดูแลศีรษะทารกให้ สะอาดอย่าให้มีรังแค ค่าหรือสิ่งสกปรก	3.02 0.47	ปานกลาง	2.45 0.74	น้อย	4.09**
รวม	2.71 0.51	ปานกลาง	2.58 0.42	น้อย	1.18

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิจัยทันตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด จากการสัมภาษณ์บิดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในหมวดการดูแลด้านจิตใจทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การดูแลด้านจิตใจทารก	กลุ่มทดลอง		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา		กลุ่มควบคุม		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา		t
	N=40	S.D.	ปานกลาง	ของบิดา	N=40	S.D.	ปานกลาง	ของบิดา	
1. อุ้มทารกเมื่อบิดาวางและทารกตื่น	2.60	0.66	ปานกลาง		3.25	0.62	ปานกลาง		-4.46**
2. หยอกลู่อและพูดคุยกับทารกเมื่อบิดาวางและทารกตื่น	3.27	0.59	ปานกลาง		3.70	0.46	มาก		-3.54**
3. ดูแลหรืออุ้มทารกเมื่อร้องไห้ ไม่ปล่อยให้ร้องนาน ๆ	2.60	0.66	ปานกลาง		3.40	0.66	ปานกลาง		-5.32**
4. ให้อาหารหรือน้ำทารกเมื่อแสดงอาการหิว	2.62	0.62	ปานกลาง		3.22	0.72	ปานกลาง		-3.93**
5. ดูแลและป้องกันแมลงและสิ่งรบกวนต่าง ๆ ออกจากทารก	3.88	0.51	มาก		3.75	0.77	มาก		0.85
รวม	2.99	0.47	ปานกลาง		3.46	0.44	ปานกลาง		-4.60**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์มารดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในหมวดการให้อาหารทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การให้อาหารทารก	กลุ่มทดลอง		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	กลุ่มควบคุม		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	t
	N=40	S.D.		N=40	S.D.		
1. ทำความสะอาดขมอมและชวคน้ำทารกโดยการต้มในน้ำเคือคหรืออบด้วยความร้อน	3.40	0.86	ปานกลาง	3.45	0.77	ปานกลาง	-0.27
2. เตรียมนมให้ทารก	2.25	0.58	น้อย	2.70	0.71	ปานกลาง	-3.05 **
3. เตรียมน้ำให้ทารก	2.20	0.56	น้อย	2.50	0.63	น้อย	-2.22 *
4. อุมทารกและถือขวดให้ทารกในการให้นมหรือน้ำแกทารกไม่ปล่อยให้ทารก							
กูกเอง	3.48	0.59	ปานกลาง	2.66	0.82	ปานกลาง	4.95 **
5. ไม่ได้ให้ทารกจับ-ประทานนมชนวน	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	0
6. ให้ทารกชิมน้ำนมสุก	4.68	0.52	มากที่สุด	4.35	0.61	มาก	2.52 *
7. กกคางทารกหรือกคขางมูมปากเบา ๆ เมื่อต้องการให้ทารกคายขวคนมหรือชวคน้ำออกจากปาก	2.72	0.77	ปานกลาง	2.08	0.56	น้อย	4.23 **

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การให้อาหารทารก	กลุ่มทดลอง		ระดับของการมีส่วนร่วม		กลุ่มควบคุม		ระดับของการมีส่วนร่วม		t
	N=40	S.D.	ของบิคา	ของบิคา	N=40	S.D.	ของบิคา	ของบิคา	
8. อิ่มทารกให้เรอ หลังจากรับประทานอาหารนม	3.02	0.69	ปานกลาง		2.15	0.61	น้อย		5.92**
9. ให้อาหารก่อนตะแคง หรือนอนคว่ำหลังจาก รับประทานอาหารนมและน้ำ และหลังจากให้เรอ เสร็จแล้ว	2.98	0.65	ปานกลาง		2.10	0.48	น้อย		6.38**
รวม	3.30	0.31	ปานกลาง		3.10	0.32	ปานกลาง		3.91**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแล
ทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์มารดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
ในหมวดการป้องกันทารกติดเชื้อแก่ทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การป้องกันทารก ติดเชื้อแก่ทารก	กลุ่มทดลอง N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	t
1. ล้างมือก่อนจับท้องและ ให้การดูแลหรือให้ อาหารทารก	4.12 0.33	มาก	4.25 0.62	มาก	-1.08
2. เวลาบิดาไอ จาม เป็นหวัดจะปิดปาก จมูกและล้างมือให้ สะอาดก่อนเข้าหา ทารก	4.78 0.42	มากที่สุด	4.65 0.48	มากที่สุด	1.23
3. ทำความสะอาดที่นอน เสื่อผ้าและห้องนอน ของทารก	2.48 0.67	น้อย	2.72 0.71	ปานกลาง	-1.60
4. ทำความสะอาดเสื่อผ้า อุปกรณ์การให้น้ำนม และอื่น ๆ แยกต่างหาก จากผู้ใหญ่	3.72 0.59	มาก	4.00 0.63	มาก	-1.98*
5. เก็บของเครื่องใช้ เช่น เสื่อผ้า อุปกรณ์ ให้น้ำนม และอื่น ๆ แยกต่างหากจากผู้ใหญ่	3.70 0.51	มาก	3.92 0.61	มาก	-1.77

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การป้องกันการศึกษา แก่ทารก	กลุ่มทดลอง N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	t
6. ไม่นำทารกไปในที่ ชุมนุม เช่น ตลาด ศูนย์การค้า โรง- มหรสพ ฯลฯ	4.98 0.16	มากที่สุด	4.88 0.33	มากที่สุด	1.71
7. ให้ทารกใช้ชวคเมหรือ ชวคหน้าของตนเอง ไม่ปะปนกับทารก คนอื่น ๆ	4.95 0.31	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด	-1.00
รวม	4.10 0.26	มาก	4.20 0.32	มาก	-1.53

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิก้าในการดูแล
ทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์มารดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
ในหมวดการอาบน้ำและสระผมทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การอาบน้ำและสระ ทารก	กลุ่มทดลอง N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิก้า	กลุ่มควบคุม N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิก้า	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. เตรียมของใช้ อาบน้ำทารก	2.75	0.70	ปานกลาง	3.02	0.72	ปานกลาง	-1.71
2. สำนักรวอาการผิดปกติ ต่าง ๆ ของทารก ก่อนอาบน้ำ	3.12	0.68	ปานกลาง	2.55	0.84	น้อย	3.34**
3. สระผมให้ทารก	1.92	0.34	น้อย	1.52	0.59	น้อยที่สุด	3.65**
4. อาบน้ำให้ทารก	2.00	0.22	น้อย	1.65	0.57	น้อย	3.55**
5. ปิดหน้าต่างหรือหลิ- กัณเฑาะว์การอาบน้ำและ สระผมให้ทารกในที่ ลมโกรก	4.22	0.52	มาก	4.05	0.50	มาก	1.51
6. เตรียมหรือใช้น้ำอุ่น ในการอาบน้ำและ สระผมทารก	4.52	0.50	มาก	4.47	0.63	มาก	0.39
7. หลีกเลี่ยงการอาบน้ำ และสระผมทารกใน วันที่อากาศเย็นจัด มีละอองฝนและทารก ไม่สบาย แต่เช็ดตัวให้ โดยการใช้ผ้าอุ่น	4.95	0.22	มากที่สุด	4.85	0.36	มากที่สุด	1.21

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การอาบน้ำและสระผม ทารก	กลุ่มทดลอง N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา		กลุ่มควบคุม N=40		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา		t
	\bar{X}	S.D.			\bar{X}	S.D.			
8. ระวังไม่ให้สะดือทารก ที่ยังไม่หลุดออกมา	2.75	0.73	ปานกลาง		2.58	0.80	น้อย		1.01
9. แตะตัวเพื่อความอบอุ่น ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.50	0.71	น้อย		2.82	0.74	ปานกลาง		-1.99*
10. ใส่ออกซิเจน 70% เช็ครอบ ๆ สะกือ ทารกภายหลังจาก อาบน้ำ	2.35	0.53	น้อย		1.88	0.60	น้อย		3.72**
11. ใส่มิ้นผ้าเช็ดตัว ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.30	0.56	น้อย		2.05	0.54	น้อย		2.00*
12. เก็บของเครื่องใช้ ทารกหลังจากอาบน้ำ	3.25	0.77	ปานกลาง		3.47	0.63	ปานกลาง		-1.41
รวม	3.05	0.27	ปานกลาง		2.91	0.35	ปานกลาง		2.04*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิก้าในการดูแล
ทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์มารดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
ในหมวดการดูแลความสะอาดร่างกายทารกภายหลังจากถ่ายอุจจาระและ
ปัสสาวะและดูแลความสะอาดทั่วไป โดยแยกเป็นรายข้อ

การทำความสะอาด ร่างกายทารกภายหลังจาก อุจจาระ ปัสสาวะ และ การดูแลความสะอาด ร่างกายทั่วไป	กลุ่มทดลอง N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิก้า	กลุ่มควบคุม N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิก้า	t
1. ล้างหรือทำความสะอาด สะอาดร่างกายทารก ภายหลังจากถ่าย อุจจาระหรือปัสสาวะ	2.70 0.71	ปานกลาง	2.82 0.54	ปานกลาง	-0.87
2. เช็ดร่างกายทารก ให้แห้งภายหลังจาก ทำความสะอาด	2.75 0.77	ปานกลาง	2.88 0.68	ปานกลาง	-0.76
3. เปลี่ยนผ้าอ้อมและ แต่งตัวให้ทารก หลังจากทำความสะอาด	2.75 0.73	ปานกลาง	3.02 0.57	ปานกลาง	-1.85
4. ตัดเล็บให้ทารกเมื่อ เล็บยาว	2.02 0.35	น้อย	1.55 0.50	น้อยที่สุด	4.86**
5. ใส่ถุงมือให้ทารกเพื่อ ป้องกันการขีดข่วน ตัวเองและเพื่อความ อบอุ่น	2.82 0.74	ปานกลาง	3.00 0.63	ปานกลาง	-1.12

ตารางที่ 24 (ต่อ)

การทำความสะอาด ร่างกายท่อนหลัง อุจจาระ ปัสสาวะ และ การดูแลความสะอาด ร่างกายทั่วไป	กลุ่มทดลอง N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=40 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	t
6. ใช้น้ำอุ่น ๆ และ สะอาดหรือใช้สบู่ที่ สะอาดชุบน้ำต้มสุก บีบให้หมาดเช็ดตัว ให้ทารกเมื่อมีไข้	2.67 0.73	ปานกลาง	2.35 0.69	น้อย	1.87
7. ดูแลศีรษะทารกให้ สะอาด อย่านำไหมีรังแค คำหรือสิ่งสกปรก	3.05 0.44	ปานกลาง	2.45 0.74	น้อย	4.34**
รวม	2.68 0.48	ปานกลาง	2.58 0.41	น้อย	0.95

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิจัยทันตวิทยา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิดจากการสัมภาษณ์มารดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในหมวดการดูแลด้านจิตใจทารก โดยแยกเป็นรายข้อ

การดูแลด้านจิตใจทารก	กลุ่มทดลอง		ระดับของการมีส่วนร่วมรวมของบิดา	กลุ่มควบคุม		ระดับของการมีส่วนร่วมรวมของบิดา	t
	N=40	S.D.		N=40	S.D.		
1. อุ้มทารกเมื่อบิดาวางและทารกตื่น	2.68	0.56	ปานกลาง	3.05	0.38	ปานกลาง	-2.98**
2. หยอกล้อและพูดคุยกับทารกเมื่อบิดาวางและทารกตื่น	3.22	0.65	ปานกลาง	3.60	0.49	มาก	-2.87**
3. คุยหรืออุ้มทารกเมื่อร้องไห้ ไม่ปล่อยให้ร้องนาน ๆ	2.60	0.62	ปานกลาง	3.20	0.64	ปานกลาง	-4.19**
4. ให้อาหารหรือน้ำทารกเมื่อแสดงอาการหิว	2.68	0.65	ปานกลาง	3.15	0.69	ปานกลาง	-3.13**
5. คุยและป้องกันแมลงและสิ่งรบกวนต่าง ๆ ออย่าให้รบกวนทารก	3.85	0.53	มาก	3.82	0.74	มาก	0.17
รวม	3.02	0.42	ปานกลาง	3.36	0.38	ปานกลาง	-3.98**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 26 คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด ทมวการ
แก้ไขอาการผิดปกติเล็กน้อย ๆ ของทารกที่มีอาการ เกิดขึ้น จากการ
สัมภาษณ์บิดา ระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง โดยแยกเป็นรายข้อ

อาการผิดปกติเล็กน้อย ๆ ของทารก	กลุ่มทดลอง N=29		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=36		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
เป็นหวัด						
1. หมั่นดูแลห่อตัวทารกให้ อบอุ่นเมื่อทารกเป็นหวัด	4.15	0.43	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด
2. ใช้ลูกสูบยุงหรือใช้ผ้าสำลี พันเป็นแหงยาว ๆ เช็ด หน้าเมื่อบุรณมน้ำมูก	4.00	0.82	มาก	3.06	1.02	ปานกลาง
3. ไม่ใช้ยวหอมระเหยห่อตัว ทารกเมื่อเป็นหวัด แต่ใช้ วิธีสูดดมหรือทาที่เสียด้านแทน	4.91	0.28	มากที่สุด	2.83	1.50	ปานกลาง
เป็นไข						
1. เช็ดตัวทารกด้วยน้ำอุ่นเมื่อ มีไข	4.28	0.45	มาก	3.80	0.75	มาก
2. ให้ทารกดื่มน้ำมากขึ้นเมื่อ มีไข	4.28	0.70	มาก	3.13	0.89	ปานกลาง
3. ไม่ซื้อยาลดไข้ให้ทารก รับประทานเมื่อมีไข ควรปรึกษาแพทย์	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด
ท้องผูก						
1. ให้ทารกดื่มน้ำมากขึ้นเมื่อ มีอาการท้องผูก	4.60	0.49	มากที่สุด	4.67	0.47	มากที่สุด
2. ใช้สมุนไพรเป็นแหงเล็ก ๆ หรือใช้เกลือเชอร์รี่แห้งสอด ทวารทารกเมื่อท้องผูก เกิน 3 วัน	4.20	0.40	มาก	3.33	1.70	ปานกลาง

ตารางที่ 26 (ต่อ)

อาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	กลุ่มทดลอง		ระดับของการ มีส่วนร่วม		กลุ่มควบคุม		ระดับของการ มีส่วนร่วม	
	N=29	S.D.	ของบิดา		N=36	S.D.	ของบิดา	
3. ไม่ชอบอาบน้ำหรือยาระบาย ให้ทารกกับประทานเมื่อ ทารกท้องผูก	5.00	0	มากที่สุด		5.00	0	มากที่สุด	
ท้องเสีย								
1. ให้ทารกงอแงในระยะ เริ่มแรกเมื่อมีอาการ ท้องเสีย	4.60	0.49	มากที่สุด		4.00	0.76	มาก	
2. ให้ทารกกินน้ำชาชงอุ่น หรือผง เกลือแร่ผสมน้ำ เมื่อท้องเสีย	4.20	0.40	มาก		3.86	0.61	มาก	
3. ไม่ชอบอาบน้ำหรือยาระบายให้ ทารกกับประทาน	5.00	0	มากที่สุด		5.00	0	มากที่สุด	
ผดผื่น								
1. รักษาความสะอาดร่างกาย ทารกให้แห้งเสมอเมื่อ มีผดผื่น	5.00	0	มากที่สุด		4.00	0	มาก	
2. ใช้เสื้อผ้าที่นุ่มไม่หยาบแข็ง แก่ทารกเมื่อมีผดผื่น	4.67	0.47	มากที่สุด		4.50	0.50	มาก	
3. ไม่ห่อตัวทารกแน่นและหนา เกินไปเมื่อเป็นผดผื่น	4.67	0.47	มากที่สุด		4.00	0	มาก	
ก้นเปื่อย								
1. ใช้น้ำมันทาอ้อมแต่ใช้ผ้าอ้อม รองก้นเฉย ๆ เมื่อทารก มีอาการก้นเปื่อย	4.00	0	มาก		5.00	0	มากที่สุด	

ตารางที่ 26 (ต่อ)

อาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	กลุ่มทดลอง N=29 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=36 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
2. ทำความสะอาดและเช็ด อุจจาระและปัสสาวะทันที หลังจากทารกถ่ายอุจจาระ และปัสสาวะเมื่อทารก กนเปื้อน	5.00 0	มากที่สุด	4.00 0	มาก
3. ให้อาหารกวนข้นเคี้ยวหรือ บดจนกว่าเมื่อมีอาการ กนเปื้อน ไม่ให้อาหาร กวนเหลว	5.00 0	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด
ตัวเหลืองตาเหลือง				
1. ให้อาหารที่เข้มข้นมากขึ้นเมื่อ มีอาการตัวเหลืองตาเหลือง	5.00 0	มากที่สุด	4.33 0.94	มาก
2. นำทารกออกจากคอกแคบตอน กลางวันละ 5-10 นาที หลังจากถูกเสียดาทารก ออกหมดแล้ว	3.00 0	ปานกลาง	3.33 0.47	ปานกลาง
ลิ้นเป็นฝ้า				
1. ให้อาหารที่เข้มข้นทุกครั้งที่ หลังจากรับประทานอาหาร เมื่อมีอาการลิ้นเป็นฝ้า	4.21 0.56	มาก	3.27 0.86	ปานกลาง
2. ใช้น้ำเช็ดในปากและ ลิ้นของทารกแรง ๆ เมื่อ มีอาการลิ้นเป็นฝ้า	4.71 0.51	มากที่สุด	3.95 0.37	มาก
รวม	4.52 0.34	มาก	4.06 0.54	มาก

ตารางที่ 27 คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการ
แก้ไขอาการผิดปกติเล็กน้อย ๆ ของทารกที่มีอาการเกิดขึ้น จากการ
สัมภาษณ์มารดา ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยแยกเป็นรายข้อ

อาการผิดปกติเล็กน้อย ๆ ของทารก	กลุ่มทดลอง N=29 \bar{X} S.D.	ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	กลุ่มควบคุม N=36 \bar{X} S.D.	ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา
เป็นหวัด				
1. หมดน้ำและหอบตัวทารกให้ อบอุ่นเสมอเมื่อทารก เป็นหวัด	4.50 0.50	มาก	4.89 0.31	มากที่สุด
2. ใช้ลูกสูบยางหรือไซ้ผ้าสำลี พื้นเป็นแท่งยาว ๆ เช็ด หน้าทารกเมื่อทารกมี น้ำมูก	3.58 0.51	ปานกลาง	2.72 0.93	ปานกลาง
3. ไม่ใช้ยาหอมระเหยทาตัว ทารก แต่ใช้วิธีในทารก สูดดมหรือทาที่เสื่อผ้าแทน	4.91 0.28	มากที่สุด	2.72 1.48	ปานกลาง
เป็นไข้				
1. เช็ดตัวทารกด้วยน้ำอุ่นเมื่อ มีไข้	3.71 0.88	มาก	3.60 0.95	มาก
2. ให้ทารกดื่มน้ำมากขึ้นเมื่อ มีไข้	4.00 0.92	มาก	3.00 0.89	ปานกลาง
3. ไม่ซื้อยาลดไข้ให้ทารก รับประทานเมื่อมีไข้ ควรปรึกษาแพทย์	5.00 0	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด
ท้องผูก				
1. ให้ทารกดื่มน้ำมากขึ้นเมื่อ มีอาการท้องผูก	4.40 0.49	มาก	4.33 0.94	มาก

ตารางที่ 27 (ต่อ)

อาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	กลุ่มทดลอง N=29		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=36		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
2. ไขสับเหलाเป็นแห่งเล็ก ๆ หรือไขกลีเซอรินทางสอก ทวารทารกเมื่อทารก ท้องผูก	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด
ท้องเสีย						
1. ให้ทารกงอแงในระยะ เริ่มแรกเมื่อมีอาการ ท้องเสีย	4.60	0.49	มากที่สุด	3.86	0.64	มาก
2. ให้ทารกดื่มน้ำชาหรือ หรือผงเกลือแร่ผสมน้ำ เมื่อท้องเสีย	3.60	0.80	มาก	3.86	0.83	มาก
3. ไม่ซื้อยาแก้ท้องเสียให้ ทารกรับประทาน	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด
ผดผื่น						
1. รักษาความสะอาดร่างกาย ทารกให้เหมาะสมเมื่อมี ผดผื่น	5.00	0	มากที่สุด	4.00	0	มาก
2. ใช้เสื้อผ้าที่นุ่มไม่หยาบแรง แก่ทารกเมื่อมีผดผื่น	4.30	0.94	มาก	4.50	0.50	มาก
3. ไม่ห่อตัวทารกแน่นและหนา เกินไปเมื่อเป็นผดผื่น	4.66	0.47	มากที่สุด	3.50	0.50	ปานกลาง
ก้นเปื่อย						
1. ใช้น้ำมันทาอ้อมแต่ใช้ผ้าอ้อม รองก้นเฉย ๆ เมื่อทารก มีอาการก้นเปื่อย	4.00	0	มาก	5.00	0	มากที่สุด

ตารางที่ 27 (ต่อ)

อาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	กลุ่มทดลอง N=29 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	กลุ่มควบคุม N=36 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
2. ทำความสะอาดและเช็ด อุจจาระและปัสสาวะทันที หลังจากทารกถ่ายอุจจาระ และปัสสาวะเมื่อทารก กนเปื้อย	3.00 0	ปานกลาง	4.00 0	มาก
3. ให้อาหารกนอุ่นตะแคงหรือ นอนคว่ำ เมื่อมีอาการ กนเปื้อย ไม่โหนอนหงาย	5.00 0	มากที่สุด	4.00 0	มาก
ตัวเหลืองตาเหลือง				
1. ให้อาหารกนน้ำมากขึ้นเมื่อ มีอาการตัวเหลือง ตาเหลือง	4.00 0	มาก	4.33 0.47	มาก
2. ให้นำทารกออกตากแดด อ่อน ๆ ตอนเช้าวันละ 5-10 นาที หลังจากดูด เล็ยอาหารกนออกหมดแล้ว	3.00 0	ปานกลาง	2.67 0.47	ปานกลาง
ฉี่เป็นฝ้า				
1. ให้อาหารกนน้ำต้มสุกทุกครั้ง หลังจากรับประทานนม เมื่อมีอาการฉี่เป็นฝ้า	3.78 0.56	มาก	3.09 0.73	ปานกลาง
2. อย่านำไขมันเช็ดถูในปากและ ลิ้นของทารกแรง ๆ เมื่อ มีอาการฉี่เป็นฝ้า	4.57 0.73	มาก	3.82 0.49	มาก
รวม	4.20 0.43	มาก	3.87 0.52	มาก

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา
ในการดูแลสุขภาพแรกเกิด ในหมวดการให้อาหารทารก ของกลุ่มทดลอง
จากการสัมภาษณ์บิดา ที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็นรายข้อ

การให้อาหารทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของบิดา		การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของบิดา	t
1. ทำความสะอาดขวนนม และช้อนนํ้าทารกโดย การต้มในนํ้าเดือด หรืออบด้วยความร้อน	3.56	0.61	ปานกลาง		3.29	0.98	ปานกลาง	0.96
2. เตรียมนมให้ทารก	2.56	0.79	น้อย		2.08	0.28	น้อย	2.67*
3. เตรียมนํ้าให้ทารก	2.50	0.79	น้อย		2.04	0.20	น้อย	2.64*
4. อุ่นทารกและถือขวด ให้ทารกในการให้นม หรือนํ้าแก่ทารก ไม่ปล่อยให้ทารก ดูดเอง	3.62	0.60	มาก		3.25	0.52	ปานกลาง	2.05*
5. ไม่ได้ให้ทารกจับ- ประทานนมชนหวาน	5.00	0	มากที่สุด		5.00	0	มากที่สุด	0
6. ให้ทารกคิมนํ้าผสม สูง	4.62	0.60	มากที่สุด		4.71	0.45	มากที่สุด	-0.49
7. ถูกกลางทารกหรือกอด ขวางมุมปากเบา ๆ เมื่อต้องการให้ทารก คายขวนนมหรือ ช้อนนํ้าออกจากปาก	3.12	0.60	ปานกลาง		2.54	0.75	น้อย	2.51*
8. อุ่นทารกให้เรอ หลังจากจับประทาน นม	3.37	0.69	ปานกลาง		2.75	0.66	ปานกลาง	2.79**

ตารางที่ 28 (ต่อ)

การให้อาหารทารก	การศึกษาสูงกว่าระดับของประถมศึกษา		ระดับของ การมีส่วนร่วม-รวมของ บัณฑิต		การศึกษา ระดับของ การมีส่วนร่วม-รวมของ บัณฑิต		t
	N=16	S.D.	N=24	S.D.	N=24	S.D.	
9. ให้อาหารกนอุณตะแคง หรือนอนคว่ำหลังจาก รับประทานอาหารและน้ำ และหลังจากให้อาหารเสร็จแล้ว	3.25	0.56	ปานกลาง	2.79	0.64	ปานกลาง	2.26*
รวม	3.51	0.28	ปานกลาง	3.16	0.30	ปานกลาง	3.34**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด ในหมวดการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก ของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดาที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็นรายข้อ

การป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก	การศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	การศึกษาในระดับประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. ล้างมือก่อนจับต้องและให้ทารกหรือให้อาหารทารก	4.12	0.33	มาก	4.17	0.37	มาก	0.35
2. เวลาบิดาไอ จามเป็นหวัด จะปิดปากจมูกและล้างมือให้สะอาดก่อนเข้าหาทารก	5.00	0	มากที่สุด	4.83	0.37	มากที่สุด	1.74
3. ทำความสะอาดที่นอนเสื่อผ้าและหอนอนของทารก	2.87	0.78	ปานกลาง	2.29	0.53	น้อย	2.72**
4. ทำความสะอาดเสื่อผ้าอุปกรณ์การให้นมและอื่น ๆ ของทารก แยกต่างหากจากของผู้อื่น	4.00	0.35	มาก	3.46	0.70	ปานกลาง	2.77**
5. เก็บของเครื่องใช้ เช่น เสื่อผ้า อุปกรณ์การให้นมและอื่น ๆ แยกต่างหากจากของผู้อื่น	4.00	0.35	มาก	3.50	0.64	ปานกลาง	2.76**

ตารางที่ 29 (ต่อ)

การป้องกันการศึกษา แก่ทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
6. ไม่นำทารกไปที่ชุมชน เช่น ตลาด ศูนย์การค้า โรงแรมสรรพ ฯลฯ	5.00	0	มากที่สุด	4.96	0.20	มากที่สุด	0.81
7. ให้ทารกใช้ชวคนมหรือ ชวหน้าของตนเอง ไม่ปะปนกับทารกคน อื่น ๆ	4.87	0.48	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	-1.23
รวม	4.27	0.16	มาก	4.03	0.30	มาก	2.84**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการอาบน้ำและสระผมทารกของกลุ่ม ทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยก เป็นรายข้อ

การอาบน้ำและสระผม ทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
1. เตรียมของใช้อาบน้ำ ทารก	3.19	0.81	ปานกลาง	2.58	0.64	น้อย	2.56*
2. สุภาพระจากรูปคอก ทุก ๆ ของทารก ก่อนอาบน้ำ	3.00	0.50	ปานกลาง	3.21	0.76	ปานกลาง	-0.94
3. สระผมให้ทารก	1.81	0.39	น้อย	2.00	0.29	น้อย	-1.70
4. อาบน้ำให้ทารก	1.94	0.24	น้อย	2.04	0.20	น้อย	-1.44
5. ปัญหาทางหรือหลัก- เสียงการอาบน้ำและ สระผมให้ทารกในที่ มโกรก	4.19	0.39	มาก	4.25	0.59	มาก	-0.36
6. เตรียมหรือใช้น้ำอุ่นใน การอาบน้ำและสระผม ทารก	4.69	0.46	มากที่สุด	4.42	0.49	มาก	1.70
7. หลักเสียงการอาบน้ำ และสระผมทารกในวันที่ อากาศเย็นจัด มีละออง ฝน และทารกไม่สบาย แต่เช็ดตัวให้โดยการใช้น้ำ อุ่น	5.00	0	มากที่สุด	4.92	0.28	มากที่สุด	1.17

ตารางที่ 30 (ต่อ)

การอาบน้ำและสระผม ทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
8. รุ้งไม่ให้สระผมทารก ที่ยังไม่หลุดออกมา	2.81	0.63	ปานกลาง	2.67	0.80	ปานกลาง	0.60
9. แตะตัวให้ความอบอุ่น ทารกหลังจากอาบน้ำ	3.06	0.90	ปานกลาง	2.25	0.52	น้อย	3.52**
10. ไข่ออกซอซล์ 70% เช็ดรอบ ๆ สะกือทารก ภายหลังจากอาบน้ำ	2.50	0.61	น้อย	2.21	0.41	น้อย	1.76
11. ไข่ม้วนสำลีเช็ดหู ทารกภายหลังจาก อาบน้ำ	2.56	0.61	น้อย	2.12	0.44	น้อย	2.57*
12. เก็บของเครื่องใช้ทารก หลังจากอาบน้ำ	3.75	0.56	มาก	3.12	0.66	ปานกลาง	3.02**
รวม	3.26	0.35	ปานกลาง	3.02	0.29	ปานกลาง	2.26*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลสุขภาพแรกเกิด หมวดการดูแลสุขภาพร่างกายทารก ภายหลังถ่ายอุจจาระปัสสาวะและดูแลสุขภาพทั่วไปของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็นรายข้อ

การดูแลสุขภาพ ร่างกายทารกภายหลัง ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ และดูแลสุขภาพทั่วไป	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ระดับของ ประถมศึกษา การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
1. ล้างหรือทำความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง ถ่ายอุจจาระหรือ ปัสสาวะ	3.00 0.71	ปานกลาง	2.54 0.71 น้อย	1.96
2. เช็ดร่างกายทารกให้ แห้งภายหลังจากทำ ความสะอาด	2.94 0.75	ปานกลาง	2.58 0.76 น้อย	1.42
3. เปลี่ยนผ้าอ้อมและ แต่งตัวให้ทารกหลังจาก ทำความสะอาด	3.12 0.69	ปานกลาง	2.58 0.70 น้อย	2.34 *
4. ตัดเล็บให้ทารกเมื่อ เล็บยาว	2.00 0.35	น้อย	2.08 0.40 น้อย	-0.66
5. ใส่ถุงมือให้ทารกเพื่อ ป้องกันการขีดข่วน ตัวเองและเพื่อความ อบอุ่น	3.25 0.75	ปานกลาง	2.71 0.84 ปานกลาง	2.03 *

ตารางที่ 31 (ต่อ)

การดูแลความสะอาด ร่างกายทวารภายหลัง ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ และดูแลความสะอาดทั่วไป	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิคา	การศึกษา ประถมศึกษา	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ \bar{X} S.D. บิคา	t
6. ใช้น้ำอุ่น ๆ และสบู่ หรือใช้สบู่ที่สะอาดชุ่ม น้ำผสมสบู่บิโทมคเช็ค ชำระทวารกเมื่อมีขี้ตา	2.87 0.60	ปานกลาง	2.58 0.76	น้อย	1.26
7. ดูแลศีรษะทวารให้ สะอาด อย่าให้มีขี้รังแค ค้ำหรือสิ่งสกปรก	2.87 0.33	ปานกลาง	3.12 0.52	ปานกลาง	-1.65
รวม	2.87 0.41	ปานกลาง	2.60 0.54	ปานกลาง	1.62

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการดูแลด้านจิตใจทารก ของกลุ่ม ทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดา ที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยก เป็นรายข้อ

การดูแลด้านจิตใจทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. อุ้มทารกเมื่อบิดาวาง และทารกตื่น	3.00	0.71	ปานกลาง	2.33	0.47	น้อย	3.49**
2. หยอกกลูและพูดคุยกับ ทารกเมื่อบิดาวางและ ทารกตื่น	3.56	0.50	ปานกลาง	3.08	0.57	ปานกลาง	2.67*
3. ดูแลหรืออุ้มทารกเมื่อ ร้องไห้ ไม่ปล่อยให้ ร้องนาน ๆ	3.00	0.71	ปานกลาง	2.33	0.47	น้อย	3.49**
4. ให้อาหารหรือน้ำทารก เมื่อแสดงอาการหิว	2.94	0.66	ปานกลาง	2.42	0.49	น้อย	2.78**
5. ดูแลและป้องกันแมลง และสิ่งรบกวนทาง อย่าให้รบกวนทารก	3.94	0.24	มาก	3.83	0.62	มาก	0.62
รวม	3.29	0.46	ปานกลาง	2.80	0.35	ปานกลาง	3.68**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดยุทธการให้อาหารทารกของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็น รายขอ

การให้อาหารทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. ทำความสะอาดขกนม และชวคน้ำทารกโดย การต้มในน้ำเดือดหรือ อมควยความรอน	3.56	0.61	ปานกลาง	3.29	0	มาก	0.96
2. เตรียมนมให้ทารก	2.44	0.79	น้อย	2.12	0.33	น้อย	1.68
3. เตรียมน้ำให้ทารก	2.37	0.78	น้อย	2.08	0.28	น้อย	1.64
4. อุมทารกและถือชวค ให้ทารกในการให้นม หรือน้ำแก่ทารก ไม่ ปล่อยให้ทารกคูกเอง	3.56	0.61	ปานกลาง	3.42	0.57	ปานกลาง	0.75
5. ไม่ใ้ทารกรับประทาน นมชนหวาน	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	0
6. ให้ทารกคิมน้ำคิมสุก	4.62	0.60	มากที่สุด	4.71	0.45	มากที่สุด	-0.49
7. กคกลางทารกหรือกคชาง มูมปากเบา ๆ เมื่อ ทองการให้ทารกคาย ชวคนมหรือชวคน้ำออก จากปาก	3.06	0.66	ปานกลาง	2.50	0.67	น้อย	2.35*

ตารางที่ 33 (ต่อ)

การให้อาหารทารก	การศึกษาสูงกว่า ระดับของ ประถมศึกษา		การศึกษาระดับของ ประถมศึกษา		t
	N=16 \bar{X} S.D.	การมีส่วนร่วม รวมของ บิดา	N=24 \bar{X} S.D.	การมีส่วนร่วม รวมของ บิดา	
8. อุ้มทารกให้เรอหลังจาก รับประทานอาหาร	3.31 0.68	ปานกลาง	2.83 0.62	ปานกลาง	2.23*
9. ให้อาหารก่อนตะแคงหรือ นอนคว่ำหลังจากรับ- ประทานนมและน้ำและ หลังจากให้เรอเสร็จ- แล้ว	3.25 0.56	ปานกลาง	2.79 0.64	ปานกลาง	2.26*
รวม	3.46 0.32	ปานกลาง	3.19 0.33	ปานกลาง	2.50*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลสุขภาพแรกเกิด หมวคการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก ของ กลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็นรายข้อ

การป้องกันการติดเชื้อ แก่ทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
1. ล้างมือก่อนจับท้องและ ให้ทารกดูดหรือให้ อาหารทารก	4.12	0.33	มาก	4.12	0.33	มาก	0
2. เวลาบิดาไอ จาม เป็นหวัด จะปิดปาก จมูกและล้างมือให้ สะอาดก่อนเข้าหา ทารก	5.00	0	มากที่สุด	4.62	0.48	มากที่สุด	3.02 **
3. ทำความสะอาดที่นอน เสื่อผ้าและหอนอน ของทารก	2.75	0.75	ปานกลาง	2.29	0.54	น้อย	2.19 *
4. ทำความสะอาดเสื่อผ้า อุปกรณ์การให้น้ำ นม และอื่น ๆ ของทารก แยกต่างหากจากของ ผู้ใหญ่	4.00	0.35	มาก	3.54	0.64	ปานกลาง	2.53 *

ตารางที่ 34 (ต่อ)

การป้องกันโรคติดต่อ แกอาหารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
5. เก็บของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์ การไถนาและนมและ อื่น ๆ แยกต่างหาก จากผู้ใหญ่	4.00 0.35	มาก	3.50 0.50	ปานกลาง	3.38**
6. ไม่นำอาหารกไปในที่ชุมชน เช่น ตลาด ศูนย์การค้า โรงพยาบาล ฯลฯ	5.00 0	มากที่สุด	4.96 0.20	มากที่สุด	0.81
7. ให้ทารกใช้ช้อนหรือ ช้อนของตัวเอง ไม่ปะปนกับทารก คนอื่น ๆ	4.88 0.48	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด	-1.23
รวม	4.25 0.16	มาก	4.01 0.26	มาก	3.15**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการอาบน้ำและสระผมทารก ของกลุ่ม ทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดย แยกเป็นรายข้อ

การอาบน้ำและสระผม ทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. เตรียมของใช้อาบน้ำ ทารก	3.06	0.83	ปานกลาง	2.54	0.50	น้อย	2.42*
2. สุ่มตรวจอาการผิดปกติ ทุก ๆ ของทารก ก่อนอาบน้ำ	3.00	0.50	ปานกลาง	3.21	0.76	ปานกลาง	-0.94
3. สระผมให้ทารก	1.81	0.39	น้อย	2.00	0.29	น้อย	-1.70
4. อาบน้ำให้ทารก	1.94	0.24	น้อย	2.04	0.20	น้อย	-1.44
5. ปัญหาทางหรือหลัก- เสียงการอาบน้ำและ สระผมให้ทารกในที่ สาธารณะ	4.19	0.39	มาก	4.25	0.59	มาก	-0.36
6. เตรียมหรือใช้น้ำอุ่น ในการอาบน้ำและ สระผมทารก	4.69	0.46	มากที่สุด	4.42	0.49	มาก	1.70
7. หลักเสียงการอาบน้ำ และสระผมในวันที่ อากาศเป็นจ๊ิก มีละออง ฝน และทารกไม่สบาย แต่เช็ดตัวให้โดยการ ใช้น้ำอุ่น	5.00	0	มากที่สุด	4.92	0.28	มากที่สุด	1.17

ตารางที่ 35 (ต่อ)

การอาบน้ำและสระผม ทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	8. ระวังไม่ให้สะดือทารก ที่ยังไม่หลุดออกมา	2.87	0.60	ปานกลาง	2.67	0.80	
9. แตะตัวให้ความอบอุ่น ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.87	0.78	ปานกลาง	2.25	0.52	น้อย	2.96*
10. ใช้น้ำแอลกอฮอล์ 70% เช็ดรอบ ๆ สะกือทารก ภายหลังจากอาบน้ำ	2.56	0.61	น้อย	2.21	0.41	น้อย	2.15*
11. ใช้น้ำมันสำลีเช็ดหูทารก หลังจากอาบน้ำ	2.56	0.61	น้อย	2.12	0.44	น้อย	2.57*
12. เก็บของใช้ให้ทารก หลังจากอาบน้ำ	3.62	0.69	มาก	3.00	0.71	ปานกลาง	2.69*
รวม	3.18	0.29	ปานกลาง	2.97	0.21	ปานกลาง	2.61*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลสุขภาพแรกเกิด หมวดการดูแลสุขภาพร่างกายทารก ภายหลังด้ายอุจจาระ บั๊สสาวะ และดูแลสุขภาพทั่วไประหว่างกลุ่ม ทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดย แยกเป็นรายข้อ

การดูแลสุขภาพ ร่างกายภายหลังด้าย อุจจาระและบั๊สสาวะและ การดูแลสุขภาพทั่วไป	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ระดับของ ประถมศึกษา การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
1. ล้างหรือทำความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง จากด้ายอุจจาระหรือ บั๊สสาวะ	3.00 0.71	ปานกลาง	2.50 0.64 น้อย	2.25*
2. เช็ดร่างกายทารกให้ แห้งภายหลังจากทำ ความสะอาด	3.00 0.71	ปานกลาง	2.50 0.76 น้อย	1.70
3. เปลี่ยนผ้าอ้อมและ แต่งตัวให้ทารกหลังจาก ทำความสะอาด	3.12 0.69	ปานกลาง	2.50 0.64 น้อย	2.83**
4. ตักเล็บให้ทารกเมื่อ เล็บยาว	2.00 0.35	น้อย	2.04 0.35 น้อย	-0.36
5. ใส่ถุงมือให้ทารกเพื่อ ป้องกันการขีดข่วนตัวเอง และเพื่อความอบอุ่น	3.06 0.55	ปานกลาง	2.67 0.80 ปานกลาง	1.68

ตารางที่ 36 (ต่อ)

การดูแลสุขภาพร่างกายภายหลังฉาย อุจจาระและปัสสาวะและ การดูแลสุขภาพสะอาดทั่วไป	การศึกษาสูงกว่า ระดับประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ระดับประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
6. ไขษานูม ๆ และสะอาด หรือไขษานูมที่สะอาด น้ำคั้นสุกบิบให้หมากเช็ก ชั้ทาหารกเมื่อหารณี ชั้ทา	2.81 0.63	ปานกลาง	2.54 0.76	น้อย	1.14
7. คุแอกีระหทารกให้ สะอาด อย่าให้มืรังคคคว่า หรือลิ่งสกปรก	2.87 0.33	ปานกลาง	3.17 0.47	ปานกลาง	-2.09*
รวม	2.84 0.41	ปานกลาง	2.57 0.49	น้อย	1.76

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิจัยสุขภาพกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการดูแลด้านจิตใจทารก ของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็น รายข้อ

การดูแลด้านจิตใจทารก	การศึกษาสูงกว่า ระดับของ ประถมศึกษา		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	การศึกษา ระดับของ ประถมศึกษา		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	N=16 \bar{X}	S.D.		N=24 \bar{X}	S.D.		
1. อุมทารกเมื่อบิดาวาง และทารกตื่น	2.81	0.53	ปานกลาง	2.58	0.57	น้อย	1.25
2. หยอกกลอและพูดคุยกับ ทารกเมื่อบิดาวางและ ทารกตื่น	3.37	0.69	ปานกลาง	3.12	0.60	ปานกลาง	1.18
3. ดูแลหรืออุมทารกเมื่อ ร้องไห้ ไม่ปล่อยให้ ร้องนาน ๆ	2.81	0.63	ปานกลาง	2.46	0.57	น้อย	1.78
4. ให้อาหารหรือน้ำทารก เมื่อแสดงอาการหิว	2.87	0.69	ปานกลาง	2.54	0.57	น้อย	1.61
5. ดูแลและป้องกันแมลง และสิ่งรบกวนต่าง ๆ อย่าให้รบกวนทารก	3.87	0.33	มาก	3.83	0.62	มาก	0.24
รวม	3.15	0.43	ปานกลาง	2.91	0.38	ปานกลาง	1.81

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวกการให้อาหารทารก ของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกด้วยกัน

การให้อาหารทารก	ไม่มีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก N=21		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	มีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก N=19		t	
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		
1. ทำความสะอาดขวนนม และช้อนน้ำทารกโดยการต้มในน้ำเดือดหรืออบด้วยความร้อน	3.52	0.66	ปานกลาง	3.26	1.02	ปานกลาง	0.94
2. เตรียมนมให้ทารก	2.38	0.65	น้อย	2.16	0.49	น้อย	1.18
3. เตรียมน้ำให้ทารก	2.33	0.64	น้อย	2.10	0.45	น้อย	1.26
4. อุ้มทารกและถือขวดให้ทารกในการให้นมหรือน้ำแก่ทารก ไม่ปล่อยให้ทารกดูดเอง	3.57	0.66	ปานกลาง	3.21	0.41	ปานกลาง	2.00
5. ไม่ไ้ให้ทารกจับประตวนนมชนวน	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	0
6. ให้ทารกดื่มน้ำต้มสุก	4.67	0.56	มากที่สุด	4.68	0.46	มากที่สุด	-0.10
7. กัดคางทารกหรือกัซางมูมปากเบา ๆ เมื่อต้องการให้ทารกคายขวนนมหรือช้อนน้ำออกจากปาก	2.86	0.71	ปานกลาง	2.68	0.80	ปานกลาง	0.71

ตารางที่ 38 (ต่อ)

การให้อาหารทารก	ไม่มีบุคคลอื่น		มีบุคคลอื่น		t
	ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	
8. อุ้มทารกให้เรอหลังจาก รับประทานอาหาร	3.14 0.71	ปานกลาง	2.84 0.74	ปานกลาง	1.27
9. ให้อาหารนอนตะแคงหรือ นอนคว่ำหลังจากรับ- ประทานนมและน้ำและ หลังจากให้เรอเสร็จ- แล้ว	3.05 0.57	ปานกลาง	2.89 0.72	ปานกลาง	0.73
รวม	3.39 0.31	ปานกลาง	3.20 0.39	ปานกลาง	1.64

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก ของ กลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดาที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน

การป้องกันการติดเชื้อแก่ทารก	ไม่มีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของการมีส่วนร่วมรวมของบิดา	มีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของการมีส่วนร่วมรวมของบิดา	t
1. ล้างมือก่อนจับท้องและให้ทารกดูดหรือให้อาหารทารก	4.14 0.35	มาก	4.16 0.36	มาก	-0.13
2. เวลาบิดาไอ จาม เป็นหวัด จะปิดปากจมูก และล้างมือให้สะอาดก่อนเข้าหาทารก	5.00 0	มากที่สุด	4.79 0.41	มากที่สุด	2.31*
3. ทำความสะอาดที่นอน เสื้อผ้าและห้องนอนของทารก	2.38 0.65	ปานกลาง	2.16 0.49	น้อย	1.18
4. ทำความสะอาดเสื้อผ้า อุปกรณ์การให้น้ำนม และอื่น ๆ ของทารก แยกต่างหากจากของผู้อื่น	3.86 0.47	มาก	3.47 0.75	ปานกลาง	1.91
5. เก็บของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์การให้น้ำนมและอื่น ๆ แยกต่างหากจากของผู้อื่น	3.91 0.42	มาก	3.47 0.68	ปานกลาง	2.37*

ตารางที่ 39 (ต่อ)

การป้องกันการศึกษา แก่ทารก	ไม่มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.			ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.			
6. ไม่นำทารกไปในที่ชุมชน เช่น ตลาด ศูนย์การค้า และโรงพยาบาล ฯลฯ	5.00	0	มากที่สุด	4.95	0.22	มากที่สุด	1.05
7. ให้ทารกใช้ช้อนนมหรือ ช้อนน้ำของตนเอง ไม่ปะปนกับทารก คนอื่น ๆ	4.90	0.42	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	-0.95
รวม	4.23	0.17	มาก	4.01	0.32	มาก	2.70*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวกการอาบน้ำและสระผมทารก ของกลุ่ม ทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน

การอาบน้ำและสระผม ทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	N=21 \bar{X}	S.D.		N=19 \bar{X}	S.D.		
1. เตรียมของใช้อาบน้ำ ทารก	3.09	0.75	ปานกลาง	2.52	0.68	น้อย	2.44*
2. สำรวจอาการผิดปกติ ต่าง ๆ ของทารก ก่อนอาบน้ำ	3.14	0.71	ปานกลาง	3.10	0.64	ปานกลาง	0.17
3. สระผมให้ทารก	1.90	0.42	น้อย	1.95	0.22	น้อย	-0.38
4. อาบน้ำให้ทารก	2.00	0	น้อย	2.00	0	น้อย	0
5. ปัญหาทางหรือหลัก- เสียงการอาบน้ำและ สระผมให้ทารกใน ลมโกรก	4.28	0.45	มาก	4.16	0.59	มาก	0.76
6. เตรียมหรือใช้น้ำอุ่นใน การอาบน้ำและสระ ผมทารก	4.57	4.49	มาก	4.47	0.50	มาก	0.60
7. หลักเสียงการอาบน้ำ และสระผมทารกใน วันที่อากาศเย็นจัด มี ละอองฝนและทารก ไม่สบาย แต่เชื่อก้าวให้ โดยการใช้น้ำอุ่น	5.00	0	มากที่สุด	4.89	0.31	มากที่สุด	1.53
8. ระวังไม่ให้สะดือทารก ที่ยังไม่หลุดถูกน้ำ	2.86	0.71	ปานกลาง	2.58	0.75	น้อย	1.18

ตารางที่ 40 (ต่อ)

การอาบน้ำและสระผม ทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
9. แยกตัวให้ความอบอุ่น ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.95 0.90	ปานกลาง	2.16 0.36	น้อย	3.50**
10. ใช้แอลกอฮอล์ 70% เช็ดรอบ ๆ สะกือทารก ภายหลังจากอาบน้ำ	2.48 0.59	น้อย	2.16 0.36	น้อย	1.98
11. ใช้ไม้พันผ้าเช็ดหู ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.48 0.66	น้อย	2.11 0.31	น้อย	2.17*
12. เก็บของเครื่องใช้ทารก หลังจากอาบน้ำ	3.48 0.66	ปานกลาง	3.26 0.71	ปานกลาง	0.95
รวม	3.19 2.26	ปานกลาง	2.99 0.28	ปานกลาง	2.22*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศูนย์วิจัยสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการดูแลความสะอาดร่างกายภายหลัง ฉายอุจจาระ ปัสสาวะและดูแลความสะอาดทั่วไป ของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดาที่มีความร่วมมือกับผู้อื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน

การดูแลความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง ฉายอุจจาระและปัสสาวะ และการดูแลความสะอาด ทั่วไป	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
1. ล้างหรือทำความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง จากฉายอุจจาระหรือ ปัสสาวะ	2.90 0.75	ปานกลาง	2.53 0.68	น้อย	1.62
2. เช็ดร่างกายทารกให้ แห้งหลังจากทำความสะอาด	2.86 0.77	ปานกลาง	2.58 0.75	น้อย	1.12
3. เปลี่ยนผ้าอ้อมและ แต่งตัวให้ทารกหลังจาก ทำความสะอาด	3.00 0.75	ปานกลาง	2.58 0.67	น้อย	1.81
4. ตัดเล็บให้ทารกเมื่อ เล็บยาว	2.00 0.44	น้อย	2.11 0.31	น้อย	-0.85
5. ใส่ถุงมือให้ทารกเพื่อ ป้องกันการขีดข่วน ตัวเองและเพื่อความ อบอุ่น	3.09 0.87	ปานกลาง	2.74 0.78	ปานกลาง	1.33

ตารางที่ 41 (ต่อ)

การดูแลสุขภาพ ร่างกายทารกภายหลัง ตายอุจจาระและปัสสาวะ และการดูแลสุขภาพ ทั่วไป	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
6. ใช้นม ๆ และสะอาด หรือใช้สำลีที่สะอาดชุบ น้ำนมสุก บีบให้หมาด เช็ดซี้ทาให้ทารกเมื่อมี ซี้ทา	2.71 0.63	ปานกลาง	2.68 0.79	ปานกลาง	0.13
7. ดูแลศีรษะทารกให้ สะอาด อย่าให้มีขี้รังแค ค่าหรือสิ่งสกปรก	3.00 0.44	ปานกลาง	3.05 0.51	ปานกลาง	-0.34
รวม	2.80 0.48	ปานกลาง	2.61 0.52	ปานกลาง	1.15

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวกการดูแลด้านจิตใจทารก ของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์บิดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน

การดูแลด้านจิตใจทารก	ไม่มีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	มีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก		ระดับของการมีส่วนร่วมของบิดา	t
	N=21	\bar{X} S.D.		N=19	\bar{X} S.D.		
1. อุ้มทารกเมื่อบิดาวางและทารกตื่น	2.95	0.02	ปานกลาง	2.21	0.41	น้อย	4.15**
2. หยอกล้อและพูดคุยกับทารกเมื่อบิดาวางและทารกตื่น	3.48	0.59	ปานกลาง	3.05	0.51	ปานกลาง	2.36*
3. ดูแลหรืออุ้มทารกเมื่อร้องไห้ไม่ปล่อยให้ร้องนาน ๆ	2.90	0.68	ปานกลาง	2.26	0.44	น้อย	3.40**
4. ให้อาหารหรือน้ำทารกเมื่อแสดงอาการหิว	2.90	0.61	ปานกลาง	2.32	0.46	ปานกลาง	3.32**
5. ดูแลและป้องกันแมลงและสิ่งรบกวนทางอื่น ๆ ให้อาหารรบกวนทารก	3.86	0.35	มาก	3.89	0.64	มาก	-0.23
รวม	3.22	0.44	ปานกลาง	2.75	0.35	ปานกลาง	3.61**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการให้อาหารทารก ของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน

การให้อาหารทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	N=21	\bar{X} S.D.		N=19	\bar{X} S.D.		
1. ทำความสะอาดขาคนม และชวคน้ำทารกโดย การต้มในน้ำเดือดหรือ อบด้วยความร้อน	3.52	0.66	ปานกลาง	3.26	1.02	ปานกลาง	0.94
2. เตรียมนมให้ทารก	2.28	0.63	น้อย	2.21	0.52	น้อย	0.40
3. เตรียมน้ำให้ทารก	2.24	0.61	น้อย	2.16	0.49	น้อย	0.44
4. อุ้มทารกและถือขวดให้ ทารกในการให้นมหรือ น้ำแก่ทารก ไม่ปล่อยให้ ให้ทารกดูดเอง	3.62	0.58	มาก	3.31	0.57	ปานกลาง	1.63
5. ไม่โก้นให้ทารกจับ- ประทานนมชันทวน	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	0
6. ให้ทารกกัมน้ำนมสุก	4.67	0.56	มากที่สุด	4.68	0.46	มากที่สุด	-0.10
7. กัดคางทารกหรือกัด ข้างมุมปากเบา ๆ เมื่อ ต้องการให้ทารกคาย ขาคนมหรือชวคน้ำ ออกจากปาก	2.81	0.37	ปานกลาง	2.63	0.80	ปานกลาง	0.71

ตารางที่ 43 (ต่อ)

การให้อาหารทารก	ไม่มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.			ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.			
8. อุ้มทารกให้เรอหลังจาก รับประทานอาหาร	3.09	0.68	ปานกลาง	2.95	0.69	ปานกลาง	0.66
9. ให้อาหารนอนตะแคงหรือ นอนคว่ำหลังจากรับ- ประทานนมและน้ำและ หลังจากให้เรอเสร็จ แล้ว	3.05	0.57	ปานกลาง	2.89	0.72	ปานกลาง	0.73
รวม	3.36	0.31	ปานกลาง	3.23	0.38	ปานกลาง	1.16

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการป้องกันการติดเชื้อแก่ทารกของ กลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารก ทางกัน

การป้องกันการติดเชื้อ แก่ทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
1. ล้างมือก่อนจับท้องและ ให้การดูแลหรือให้ อาหารทารก	4.14 0.35	มาก	4.11 0.31	มาก	0.35
2. เวลาบิดาไอ จาม เป็นหวัดจะปิดปาก จมูก และล้างมือก่อนเข้าหา ทารก	4.95 0.21	มากที่สุด	4.58 0.49	มาก	2.99**
3. ทำความสะอาดที่นอน เสื่อผ้า และห้องนอน ของทารก	2.71 0.70	ปานกลาง	2.21 0.52	น้อย	2.49*
4. ทำความสะอาดเสื่อผ้า อุปกรณ์การอาบน้ำ น้ำ และอื่น ๆ ของทารก แยกต่างหากจากของ ผู้ใหญ่	3.85 0.47	มาก	3.58 0.67	ปานกลาง	1.49

ตารางที่ 44 (ต่อ)

การป้องกันการศึกษา แก่ทารก	ไม่มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	N=21	S.D.		N=19	S.D.		
5. เก็บของเครื่องใช้ เช่น เสื้อผ้า อุปกรณ์ การอาบน้ำและนมและ อื่น ๆ แยกต่างหาก จากของผู้ใหญ่	3.90	0.42	มาก	3.47	0.50	ปานกลาง	2.87**
6. ไม่นำทารกไปในที่ชุมชน เช่น ตลาด ศูนย์การค้า โรงพยาบาล ฯลฯ	5.00	0	มากที่สุด	4.95	0.22	มากที่สุด	1.05
7. ให้ทารกใช้ชวคนนมหรือ ชวคนน้ำตนเอง ไม่ปะปน กับทารกคนอื่น ๆ	4.90	0.42	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด	-0.95
รวม	4.21	0.17	มาก	3.98	0.28	มาก	3.00**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิกา
ในการดูแลสุขภาพแรกเกิด หมวกการอาบน้ำและสระผมทารก ของกลุ่ม
ทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดาที่บิกามีบุคคลอื่นช่วยดูแลสุขภาพทารกต่างกัน

การอาบน้ำและสระผม ทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลสุขภาพ N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิกา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลสุขภาพ N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิกา	t
1. เตรียมของใช้อาบน้ำ ทารก	2.95 0.72	ปานกลาง	2.53 0.59	น้อย	1.97
2. สุ่มตรวจอาการผิดปกติ ต่าง ๆ ของทารก ก่อนอาบน้ำ	3.14 0.71	ปานกลาง	3.10 0.64	ปานกลาง	0.17
3. สระผมให้ทารก	1.90 0.42	น้อย	1.95 0.22	น้อย	-0.38
4. อาบน้ำให้ทารก	2.00 0	น้อย	2.00 0	น้อย	0
5. ปัญหาทางหรือหลีกเลี่ยงการ อาบน้ำและ สระผมทารกในที่ สมโกรม	4.28 0.45	มาก	4.16 0.59	มาก	0.76
6. เตรียมหรือใช้น้ำอุ่น ในการอาบน้ำและ สระผมทารก	4.57 0.49	มาก	4.47 0.50	มาก	0.60
7. หลีกเลี่ยงการอาบน้ำ และสระผมทารกใน วันที่อากาศเย็นจัด มี ละอองฝน และทารก ไม่สบาย แต่เช็ดตัวให้ โดยการใช้น้ำอุ่น	5.00 0	มากที่สุด	4.89 0.31	มากที่สุด	1.53

ตารางที่ 45 (ต่อ)

การอาบน้ำและสระผม ทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
8. ระวังไม่ให้สะดือทารก ที่ยังไม่หลุดงู้นำ	2.90	0.68	ปานกลาง	2.58	0.75	น้อย	1.40
9. แตะตัวให้ความอบอุ่น ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.81	0.79	ปานกลาง	2.16	0.35	น้อย	3.19**
10. ใส่ออกกอล 70% เช็ดรอบ ๆ สะดือทารก ภายหลังจากอาบน้ำ	2.52	0.59	น้อย	2.16	0.36	น้อย	2.28*
11. ใส่ม้ำมันสำลีเช็ดรูหู ทารกหลังจากอาบน้ำ	2.48	0.66	น้อย	2.10	0.31	น้อย	2.17*
12. เก็บของเครื่องใช้ทารก หลังจากอาบน้ำ	3.33	0.78	ปานกลาง	3.16	0.74	ปานกลาง	0.71
รวม	3.16	0.26	ปานกลาง	2.94	0.22	ปานกลาง	2.77**

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวกการดูแลความสะอาดร่างกายภายหลัง ฉายอุจจาระ ปัสสาวะ และดูแลความสะอาดทั่วไป ของกลุ่มทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดาที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน

การดูแลความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง ฉายอุจจาระและปัสสาวะ และการดูแลความสะอาด ทั่วไป	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
1. ล้างหรือทำความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง จากฉายอุจจาระหรือ ปัสสาวะ	2.90 0.75	ปานกลาง	2.47 0.59	น้อย	1.95
2. เช็ดร่างกายทารกให้ แห้งภายหลังจากทำ ความสะอาด	2.90 0.75	ปานกลาง	2.58 0.75	น้อย	1.34
3. เปลี่ยนผ้าอ้อมและ แต่งตัวให้ทารกหลังจาก ทำความสะอาด	3.00 0.75	ปานกลาง	2.47 0.59	น้อย	2.37*
4. ตัดเล็บให้ทารกเมื่อ เล็บยาว	2.00 0.44	น้อย	2.05 0.22	น้อย	-0.46
5. ใส่ถุงมือให้ทารกเพื่อ ป้องกันการขีดข่วน ตัวเองและเพื่อความ อบอุ่น	2.95 0.72	ปานกลาง	2.68 0.73	ปานกลาง	1.14

ตารางที่ 46 (ต่อ)

การดูแลความสะอาด ร่างกายทารกภายหลัง ถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ และการดูแลความสะอาด ทั่วไป	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
6. ใช้น้ำอุ่น ๆ และสะอาด หรือใช้สบู่ที่สะอาดซู่ น้ำต้มสุกบีบให้หมด เช็ดซึ้ทาทารกเมื่อมีซึ้ทา	2.67 0.64	ปานกลาง	2.63 0.81	ปานกลาง	0.15
7. ดูแลที่ระหะทารกให้ สะอาดอย่าให้มีซึ้รังแค ค่าหรือสิ่งสกปรก	3.00 0.44	ปานกลาง	3.10 0.45	ปานกลาง	-0.73
รวม	2.90 0.53	ปานกลาง	2.57 0.46	น้อย	1.98

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 47 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดา ในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการดูแลด้านจิตใจทารก ของกลุ่ม ทดลอง จากการสัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน

การดูแลด้านจิตใจทารก	ไม่มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	มีบุคคลอื่น		ระดับของ การมีส่วนร่วม- รวมของ บิดา	t
	ช่วยดูแลทารก N=21	\bar{X} S.D.		ช่วยดูแลทารก N=19	\bar{X} S.D.		
1. ดูแลทารกเมื่อบิดาว่างและ ทารกตื่น	2.86	0.56	ปานกลาง	2.47	0.50	น้อย	2.22*
2. หยอกล้อและพูดคุยกับ ทารกเมื่อบิดาว่างและ ทารกตื่น	3.38	0.65	ปานกลาง	3.05	0.60	ปานกลาง	1.60
3. ดูแลหรืออุ้มทารก เมื่อ ร้องไห้ ไม่ปล่อยให้ ร้องนาน ๆ	2.76	0.68	ปานกลาง	2.42	0.49	น้อย	1.75
4. ให้อาหารหรือน้ำทารก เมื่อแสดงอาการหิว	2.90	0.68	ปานกลาง	2.42	0.49	น้อย	2.48*
5. ดูแลและป้องกันแมลง และสิ่งรบกวนต่าง ๆ อย่างให้รบกวนทารก	3.81	0.39	มาก	3.89	0.64	มาก	-0.50
รวม	3.14	0.44	ปานกลาง	2.85	0.34	ปานกลาง	2.26*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 48 คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการ
แก้ไขอาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก ของกลุ่มทดลอง จากการ
สัมภาษณ์บิดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็นรายข้อ

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา N=24 \bar{X} S.D.	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา N=24 \bar{X} S.D.
เป็นหวัด				
1. ทมบูาและห่อตัวทารกให้ อบอุ่นเสมอเมื่อทารก เป็นหวัด	0	0	ไม่เกิดอาการ 4.75 0.43	มากที่สุด
2. ใช้ลูกสูบยางหรือใช้น้ำ สาลิทันเป็นหยางยว ๆ เช็ดหน้ามูกทารกเมื่อ ทารกมีน้ำมูก	0	0	ไม่เกิดอาการ 4.00 0.82	มาก
3. ไม่ใช้ยวหอมระเหยทาตัว ทารกเมื่อเป็นหวัดแต่ใช้ วิธีใหญ่สูกมหรือทาที่ เลือดยาแทน	0	0	ไม่เกิดอาการ 4.91 0.28	มากที่สุด
เป็นไข				
1. เช็ดตัวทารกด้วยน้ำอุ่น เมื่อมีไข	4.66	0.47	มากที่สุด 4.00 0	มาก
2. ให้อารกคุ่มน้ำมากขึ้น เมื่อมีไข	4.33	0.97	มาก 4.25 0.43	มาก
3. ไม่ซื้อยาลดไข้ให้อารก รับประทานเมื่อทารกมีไข ควรปรึกษาแพทย์	5.00	0	มากที่สุด 5.00 0	มากที่สุด
ท้องผูก				
1. ให้อารกคุ่มน้ำมากขึ้นเมื่อ มีอาการท้องผูก	5.00	0	มากที่สุด 4.50 0.50	มาก

ตารางที่ 48 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
2. ใช้สบู่เหลวเป็นแท่งเล็ก ๆ หรือใช้กิลีเซอรีนแท่งสอด ทวารทารกเมื่อท้องผูก เกิน 3 วัน	4.00 0	มาก	4.25 0.43	มาก
3. ไม่ซื้อยาถ่ายหรือยาระบาย ให้ทารกรับประทานเมื่อ ทารกท้องผูก	5.00 0	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด
ท้องเสีย				
1. ให้ทารกงดนมในระยะ เริ่มแรกเมื่อมีอาการ ท้องเสีย	4.50 0	มาก	4.67 0.50	มากที่สุด
2. ให้ทารกดื่มน้ำชาชงอุ่น หรือผงเกลือแร่ผสมน้ำ เมื่อทารกท้องเสีย	4.00 0	มาก	4.25 0.43	มาก
3. ไม่ซื้อยาแก้ท้องเสียให้ ทารกรับประทาน	5.00 0	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด
ผดผื่น				
1. รักษาความสะอาดร่างกาย ทารกให้แห้งเสมอเมื่อมี ผดผื่น	0 0	ไม่เกิดอาการ	5.00 0	มากที่สุด
2. ใส่เสื้อผ้าที่นุ่มไม่หยาบแข็ง แก่ทารกเมื่อมีผดผื่น	0 0	ไม่เกิดอาการ	4.67 0	มากที่สุด
3. ไม่ห่อตัวทารกแน่นและหนา เกินไปเมื่อเป็นผดผื่น	0 0	ไม่เกิดอาการ	4.67 0	มากที่สุด

ตารางที่ 48 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
---	---	--------------------------------------	--	--------------------------------------

ก้นเปื่อย

1. งดนมผงชั่วคราว แต่ใช้
นมอ้อมรองก้นเฉย ๆ
เมื่อมีอาการ
ก้นเปื่อย 0 0 ไม่เกิดอาการ 4.50 0 มาก
 2. ทำความสะอาดและเช็ด
อุจจาระปัสสาวะทันที
หลังจากทารกถ่าย
อุจจาระและปัสสาวะ
เมื่อทารกก้นเปื่อย 0 0 ไม่เกิดอาการ 5.00 0 มากที่สุด
 3. ให้ทารกนอนตะแคงหรือ
นอนคว่ำเมื่อมีอาการ
ก้นเปื่อย ไม่โหนอนหงาย 0 0 ไม่เกิดอาการ 5.00 0 มากที่สุด
- ตัวเหลืองตาเหลือง
1. ให้ทารกดื่มน้ำมากขึ้นเมื่อ
มีอาการตัวเหลือง
ตาเหลือง 5.00 0 มากที่สุด 5.00 0 มากที่สุด
 2. นำนมทารกออกตากแดด
อ่อน ๆ ตอนเช้า วันละ
5-10 นาที หลังจากดูด
เสือนมทารกออกหมดแล้ว 3.00 0 ปานกลาง 3.00 0 ปานกลาง

ตารางที่ 48 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็กน้อย ๆ ของทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
สิ้นเป็นฝ้า				
1. ให้ทารกกินน้ำนมทุกครั้ง หลังจากรับประทานอาหาร เมื่อมีอาการสิ้นเป็นฝ้า	4.43 0.49	มาก	4.40 0.53	มาก
2. ใช้น้ำยาเช็ดถูในปากและ สิ้นของทารกแรง ๆ เมื่อ มีอาการสิ้นเป็นฝ้า	4.86 0.53	มากที่สุด	4.57 0.49	มาก
รวม	4.56 0.16	มาก	4.51 0.15	มาก

ตารางที่ 49 คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการ
แก้ไขอาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก ของกลุ่มทดลอง จากการ
สัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน โดยแยกเป็นรายข้อ

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
เป็นหวัด				
1. หมดไข้และหอบทรวงหายใจ อ่อนลงเมื่อทารก เป็นหวัด	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.50 0.50 มาก
2. ไขว้จมูกข้างหรือไซนัสอักเสบ ขึ้นเป็นแห่งยาว ๆ เชื้อ น้ำมูกทารกเมื่อทารกมีน้ำมูก	0	0	ไม่เกิดอาการ	3.58 3.51 ปานกลาง
3. ไม่ไขว้หวัดระเหยหวัด หวัดเมื่อเป็นหวัด แต่ใช้วิธี ใส่สติกมหรือทาที่เสื่อผาแทน	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.91 0.28 มากที่สุด
เป็นไซ				
1. เชื้อตัวทารกควายน้ำอุ่นเมื่อ มีไซ	4.33	0.24	มาก	3.25 0.43 ปานกลาง
2. ให้อาหารที่ม่น้ำมากขึ้นเมื่อ มีไซ	4.67	0.47	มากที่สุด	3.50 0.87 ปานกลาง
3. ไม่ซื้อยาลดไข้ให้ทารก รับประทานเมื่อทารกมีไซ ควรปรึกษาแพทย์	5.00	0	มากที่สุด	5.00 0 มากที่สุด
ท้องผูก				
1. ให้อาหารที่ม่น้ำมากขึ้นเมื่อ มีอาการท้องผูก	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.50 0.50 มาก

ตารางที่ 49 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา N=16		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	การศึกษา ประถมศึกษา N=24		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
2. ใช้สบู่เหลวเป็นแท่งเล็กๆ หรือใช้กิลีเซอรีนแห่งสอ ทวารทารกเมื่อทงผูก เกิน 3 วัน	0	0	ไม่เกิดอาการ	3.50	0.50	ปานกลาง
3. ไม่ซื้อยาถ่ายหรือยาระบาย ให้ทารกรับประทานเมื่อ ทารกทงผูก	0	0	ไม่เกิดอาการ	5.00	0	มากที่สุด
ท้องเสีย						
1. ให้ทารกงคมในระยะเริ่ม- แรกเมื่อมีอาการท้องเสีย	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.50	0.50	มาก
2. ให้ทารกดื่มน้ำซุงอุ่นหรือ ดื่มน้ำเกลือแร่น้ำเมื่อ ท้องเสีย	0	0	ไม่เกิดอาการ	3.50	0.87	ปานกลาง
3. ไม่ซื้อยาแก้ท้องเสียให้ ทารกรับประทาน	0	0	ไม่เกิดอาการ	5.00	0	มากที่สุด
ผดผื่น						
1. รักษาความสะอาดร่างกาย ให้แห้งเสมอเมื่อมีผดผื่น	0	0	ไม่เกิดอาการ	5.00	0	มากที่สุด
2. ใช้เสื้อผ้าที่นุ่มไม่หยาบแข็ง แก่ทารกเมื่อมีผดผื่น	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.50	0	มาก
3. ไม่ห่อตัวทารกแน่นและหนา เกินไปเมื่อเป็นผดผื่น	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.67	0	มากที่สุด
ก้นเปื่อย						
1. งดอาบน้ำอุ่นแต่ใช้ผ้าอ้อม รองก้นเฉย ๆ เมื่อทารก มีอาการก้นเปื่อย	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.00	0	มาก

ตารางที่ 49 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	การศึกษาสูงกว่า ประถมศึกษา		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	การศึกษา ประถมศึกษา		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
	N=16		N=24			
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.	
2. ทำความสะอาดและเช็ด อุจจาระและปัสสาวะทันที หลังจากถ่ายอุจจาระและ ปัสสาวะเมื่อทารกนอนเบียด	0	0	ไม่เกิดอาการ	3.00	0	ปานกลาง
3. ให้อาหารอุ่นๆหรือ นอนคว่ำเมื่อมีอาการน- เบียด ไม่โหนอนหงาย	0	0	ไม่เกิดอาการ	5.00	0	มากที่สุด
ตัวเหลืองตาเหลือง						
1. ให้อาหารที่เข้มข้นมากขึ้นเมื่อ มีอาการตัวเหลืองตาเหลือง	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.00	0	มาก
2. นำทารกออกตากแดดอ่อน ๆ ตอนเช้าวันละ 5-10 นาที หลังจากดูดเสืดยาทารก ออกหมดแล้ว	0	0	ไม่เกิดอาการ	3.00	0	ปานกลาง
ฉี่เป็นฝ้า						
1. ให้อาหารที่เข้มข้นที่สุดทุกครั้ง หลังจากรับประทานอาหารนม เมื่อมีอาการฉี่เป็นฝ้า	3.87	0.60	มาก	3.67	0.47	มาก
2. อย่าใช้ผ้าเช็ดก้นในปากและ ฉี่ของทารกแรง ๆ เมื่อ มีอาการฉี่เป็นฝ้า	4.62	0.69	มากที่สุด	4.60	0.76	มาก
รวม	4.50	0.19	มาก	4.18	0.23	มาก

ตารางที่ 50 คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด ทหvkการ
แก้ไขอาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก ของกลุ่มทดลองจากการ
สัมภาษณ์บิดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน โดยแยกเป็นรายชื่อ

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	มีบุคคลอื่นช่วย ดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
---	--	--------------------------------------	---	--------------------------------------

เป็นหวัด

1. หมุดาและหอดุ้วทารกให้อบอุ่นเสมอเมื่อทารกเป็นหวัด 4.66 0 มากที่สุด 4.77 0.75 มากที่สุด
2. ไขวูกสูบยวงหรือส่าลิตันเป็นแทงยวง ๆ เชื้อคนำมูกทารกเมื่อทารกมีน้ำมูก 4.00 0 มาก 4.00 0.94 มาก
3. ไม่ไขวูกหอมระเหยหูกวทารกเมื่อเป็นหวัด แต่ไขวูกวิฐีให้ทารกสูดดมหรือทาที่เสื่อผาแพน 4.66 0.47 มากที่สุด 5.00 0 มากที่สุด

เป็นไข

1. เชื้อกัวทารกควยน้ำอุ่นเมื่อมีไข 4.40 0.49 มาก 4.00 0 มาก
2. ให้ทารกคิมน้ำมากขึ้นเมื่อมีไข 4.20 0.74 มาก 4.50 0.50 มาก
3. ไม่ซื้อยวลดไข้ให้ทารกรับประทานเมื่อทารกมีไขควรปรึกษาแพทย 5.00 0 มากที่สุด 5.00 0 มากที่สุด

ทองผูก

1. ให้ทารกคิมน้ำมากขึ้นเมื่อมีอาการทองผูก 4.50 0.50 มาก 4.60 0.47 มากที่สุด

ตารางที่ 50 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	มีบุคคลอื่นช่วย ดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
2. ใช้สับเหาะเป็นแท่งเล็ก ๆ หรือใช้กั๊กเชอร์รี่แห้งสอด ทวารทารกเมื่อท้องผูก เกิน 3 วัน	4.50 0.50	มาก	4.00 0	มาก
3. ไม่ซื้อยาถ่ายหรือยาระบาย ให้ทารกรับประทานเมื่อ ท้องผูก	5.00 0	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด
1. ให้ทารกงออุ้งในกระยะ เริ่มแรกเมื่อมีอาการ ท้องเสีย	4.00 0	มาก	4.75 0.43	มากที่สุด
2. ให้ทารกกินน้ำชาขงอ่อน หรือผงเกลือแร่ผสมน้ำ เมื่อท้องเสีย	4.00 0	มาก	4.25 0.43	มาก
3. ไม่ซื้อยาแก้ท้องเสียให้ ทารกรับประทาน	5.00 0	มากที่สุด	5.00 5.00	มากที่สุด
1. รักษาความสะอาดร่างกาย ทารกให้แห้งเสมอเมื่อมี ผดผื่น	0 0	ไม่เกิดอาการ	5.00 0	มากที่สุด
2. ใช้เสื้อผ้าที่นุ่ม ไม่หุยามแข็ง แก่ทารกเมื่อมีผดผื่น	0 0	ไม่เกิดอาการ	4.67 0.47	มากที่สุด
3. ไม่ห่อตัวทารกแน่นจนหน้า เกินไปเมื่อเป็นผดผื่น	0 0	ไม่เกิดอาการ	4.67 0.47	มากที่สุด

ตารางที่ 50 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระกะบของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระกะบของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
ก้นเปื่อย				
1. งกนุงผ้าอ้อมแต่ใช้ผ้าอ้อม รองก้นเฉย ๆ เมื่อทารก มีอาการก้นเปื่อย	0 0	ไม่เกิดอาการ	4.00 0	มาก
2. ทำความสะอาดเช็ด อุจจาระและปัสสาวะทันที หลังจากทารกถ่ายอุจจาระ และปัสสาวะ เมื่อทารก ก้นเปื่อย	0 0	ไม่เกิดอาการ	5.00 0	มากที่สุด
3. ให้อาหารกวนอ่อนเคี้ยวหรือ บดกว่าเมื่อมีอาการ ก้นเปื่อย ไม่ให้อาหาร กวนเปื่อย	0 0	ไม่เกิดอาการ	5.00 0	มากที่สุด
ตัวเหลืองตาเหลือง				
1. ให้อาหารที่เข้มข้นมากขึ้นเมื่อ มีอาการตัวเหลืองตาเหลือง	5.00 0	มากที่สุด	0 0	ไม่เกิดอาการ
2. นำทารกออกตากแดดอ่อน ๆ ตอนเช้าวันละ 5-10 นาที หลังจากงดออกเสื่อผ้าทารก ออกหมดแล้ว	3.00 0	ปานกลาง	0 0	ไม่เกิดอาการ
ลื่นเป็นฝ้า				
1. ให้อาหารที่เข้มข้นที่สุดทุกครั้ง หลังจากรับประทานอาหารนม เมื่อมีอาการลื่นเป็นฝ้า	4.28 0.45	มาก	4.14 0.64	มาก
2. อูยาใช้ผ้าเช็ดดูในปากและ ลื่นของทารกแรง ๆ เมื่อ มีอาการลื่นเป็นฝ้า	4.71 0.45	มากที่สุด	4.71 0.45	มากที่สุด
รวม	4.43 0.15	มาก	4.39 0.21	มาก

ตารางที่ 51 คะแนนเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของบิดาในการดูแลทารกแรกเกิด หมวดการ
แก้ไขอาการผิดปกติเล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก ของกลุ่มทดลอง จากการ
สัมภาษณ์มารดา ที่บิดามีบุคคลอื่นช่วยดูแลทารกต่างกัน โดยแยกเป็นรายข้อ

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
เป็นหวัด				
1. หมับและท่อตัวทารกให้ อบอุ่นเสมอเมื่อทารก เป็นหวัด	4.00 0	มาก	4.66 0.47	มากที่สุด
2. ไข่ออกสูบบูยงหรือไข่อ่า ขึ้นเป็นแท่งยาว ๆ เช็ด น้ำมันทารกเมื่อทารกมีน้ำมัน	3.66 0.47	มาก	3.55 0.95	ปานกลาง
3. ไม่ไขยวหอมระเหยทุกตัว ทารกเมื่อเป็นหวัด แต่ใช้วิธี ให้สูดดมหรือทาที่เสื่อผาแทน	4.63 0.47	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด
เป็นไข				
1. เช็ดตัวทารกด้วยน้ำอุ่นเมื่อ มีไข	3.80 0.74	มาก	3.50 0.50	ปานกลาง
2. ให้อาหารกึ่งน้ำมากขึ้นเมื่อ มีไข	4.00 0.89	มาก	4.00 1.00	มาก
3. ไม่ซื้อยาลดไข้ให้ทารก รับประทานเมื่อทารกมีไข ควรปรึกษาแพทย์	5.00 0	มากที่สุด	5.00 0	มากที่สุด
ท้องผูก				
1. ให้อาหารกึ่งน้ำมากขึ้นเมื่อ มีอาการท้องผูก	4.00 0	มาก	4.60 0.47	มากที่สุด

ตารางที่ 51 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.		ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
2. ใช้สบู่มากเกินไปหรือใช้สบู่เหลวเป็นแท่งเล็ก ๆ หรือใช้กิลีเซอรีนแท่งสอด ทวารทารกเมื่อท้องผูก เกิน 3 วัน	4.00	0	มาก	3.30	0.47	ปานกลาง
3. ไม่ซื้อยาถ่ายหรือยาระบาย ให้ทารกรับประทานเมื่อ ทารกท้องผูก	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด
ท้องเสีย						
1. ให้ทารกงอแงในระยะเริ่ม-แรกเมื่อมีอาการท้องเสีย	4.00	0	มาก	4.75	0.43	มากที่สุด
2. ให้ทารกดื่มน้ำชาชงอุ่น หรือผงเกลือแร่ผสมน้ำเมื่อ ท้องเสีย	3.00	0	ปานกลาง	3.75	0.83	มาก
3. ไม่ซื้อยาแก้ท้องเสียให้ทารก รับประทาน	5.00	0	มากที่สุด	5.00	0	มากที่สุด
ผดผื่น						
1. รักษาความสะอาดร่างกาย ทารกให้แห้งเสมอเมื่อมี ผดผื่น	0	0	ไม่เกิดอาการ	5.00	0	มากที่สุด
2. ใช้เสื้อผ้าที่นุ่มไม่หยาบแข็ง แก่ทารก เมื่อมีผดผื่น	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.33	0.94	มาก
3. ไม่ห่อตัวทารกแน่นและหนา เกินไปเมื่อเป็นผดผื่น	0	0	ไม่เกิดอาการ	4.66	0	มากที่สุด

ตารางที่ 51 (ต่อ)

การแก้ไขอาการผิดปกติ เล็ก ๆ น้อย ๆ ของทารก	ไม่มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=21 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา	มีบุคคลอื่น ช่วยดูแลทารก N=19 \bar{X} S.D.	ระดับของการ มีส่วนร่วม ของบิดา
กนเปื่อย				
1. งกนงูฝ้าอ้อมแต่ไข่ออ้อม รองกนเฉย ๆ เมื่อทารก มีอาการกนเปื่อย	0 0	ไม่เกิดอาการ	4.00 0	มาก
2. ทำความสะอาดเช็ดอุจจาระ และปัสสาวะทันทีหลังจาก ทารกถ่ายอุจจาระและปัสสาวะ เมื่อทารกกนเปื่อย	0 0	ไม่เกิดอาการ	3.00 0	ปานกลาง
3. ให้ทารกนอนตะแคงหรือ นอนคว่ำเมื่อมีอาการกนเปื่อย ไม่โหนอนหงาย	0 0	ไม่เกิดอาการ	5.00 0	มากที่สุด
ตัวเหลืองตาเหลือง				
1. ให้ทารกดื่มน้ำมากขึ้นเมื่อมี อาการตัวเหลืองตาเหลือง	4.00 0	มาก	0 0	ไม่เกิดอาการ
2. นำทารกออกตากแดดอ่อน ๆ ตอนเช้าวันละ 5-10 นาที หลังจากดูดเสื่ออาหาร ออกหมดแล้ว	3.00 0	ปานกลาง	0 0	ไม่เกิดอาการ
ฉี่เป็นฝ้า				
1. ให้ทารกดื่มน้ำนมทุกครั้ง หลังจากรับประทานนม เมื่อมีอาการฉี่เป็นฝ้า	3.87 0.60	มาก	3.66 0.80	มาก
2. อูยาโซดาเช็ดอุในปากและ ฉี่ของทารกแรง ๆ เมื่อ มีอาการฉี่เป็นฝ้า	4.37 0.86	มาก	4.83 0.37	มากที่สุด
รวม	3.65 0.20	มาก	4.34 0.33	มาก

ประวัติผู้เขียน

นางอรุณวรรณ เกตุแก้ว เกิดเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2498 ที่
จังหวัดแพร่ จบการศึกษาวิตยาศาสตรบัณฑิต (พยาบาลและผดุงครรภ์) จาก
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อ พ.ศ. 2521

พ.ศ. 2521-2528 ทำงานเป็นวิทยากรระดับ 3-4 ที่วิทยาลัย
พยาบาลอุตรดิตถ์

ปัจจุบันทำงานเป็นวิทยากรระดับ 5 ที่วิทยาลัยพยาบาลนครศรีธรรมราช

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย